

UJ KELET

FUGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון

12 FONT (érték: többet adóval) 12 OLDAL TEL-AVIV, 1979 OKTÓBER 12., PÉNTEK 9499. szám

AZ EGYIPTOMI KÜLÜGYMINISZTER:

FEBRUÁR 26-ÁN MEGNYITJUK NAGYKÖVETSÉGÜNKET IZRÁELBEN

A diplomáciai kapcsolatok felvétele nem függ az autonómia-tárgyalások előrehaladásától — Kudarc esetén Egyiptom a „genfi konferencia” felújítását fogja követelni

Dr. Butrusz Ráli egyiptomi ügyvezető külügyminiszter tegnap a Kol Jiszrael párizsi munkatársának adott interjúban kijelentette, hogy a Camp Davidben megállapított határnapon, tehát 1980 február 26-án Egyiptom megnyitja izraeli nagykövetségét, teljesen függetlenül attól, hogy addig milyen mérvű előrehaladás lesz az autonómia-tárgyalásokon.

Ugyanakkor azonban közölte, hogy Egyiptom igen nagy fontosságot tulajdonít az autonómia-tárgyalások sikerének, és abban az esetben, ha áprilisig nem zárulnak sikerrel a palesztinaiak jövőjével kapcsolatos tárgyalások.

Egyiptom javasolni fogja nemzetközi értekezlet összehívását ebben az ügyben, az UNO égisze alatt, és a két nagyhatalom részvételével — másszóval, a genfi értekezlet felújítását.

Kedumim telenesei visszavonultak

Kedumim település tagjai, akik szerdán önkényesen területet foglaltak el a település területén kívül, a tegnapi virradó éjjel visszatértek településükre, miután elfélták a katonák meglepetésszerűen körülkerítették, és egyenként kezdték őket visszahurcolni a falu területére. Ekkor a telepések közölték, hogy nem kívánnak összeütközni az izraeli hadsereggel és önszántukból visszavonultak.

Jutalmat kapnak, akik feljelentik az adócsalókat

Az adóhivatal hivatalosan közölte, hogy az utóbbi hónapokban 436 ezer font jutalmat adott olyan személyeknek, akik bizonyítható adatokat szolgáltatnak adócsalókról. A feljelentő

okát különböző izraeli akciókban kell látni, mint például a települések folytatása, valamint Be gin miniszterelnök különböző nyilatkozatai.

Dr. Ráli szerint Izraelnek komoly engedményeket kell tennie, mint például a települési akció leállítását, a földvásárlás engedélyezését, az érvénytelenítése, jelentős számú politikai fogoly szabadonbocsátása és Izrael katonai „jelenlétének” korlátozása a területeken. Véleménye szerint Izrael csak ilyen engedmények tételére alapján kérheti fel a palesztinaiakat és a PFSZ-t a tárgyalásokba való bekapcsolódásra.

Dr. Ráli nem mulasztotta el hangsúlyozni, hogy Egyiptom az Izraellel való kapcsolatok mielőbbi és teljes normalizálásának híve.

Kissé ellentétes hangszelést nyilatkozatában, melyet a Jediot Achronot című estilap párizsi munkatársának adott, azt mondta, hogy Izrael és Egyiptom kapcsolatai ma „kevésbé jók”, mint a közelmúltban, s ennek

okát különböző izraeli akciókban kell látni, mint például a települések folytatása, valamint Be gin miniszterelnök különböző nyilatkozatai.

Az egyiptomi ügyvezető külügyminiszter véleménye szerint nem fér kétség ahhoz, hogy Izrael is megegyezésre törekszik az autonómia-tárgyalásokon, de a két fél közötti úr még igen mély.

mert Izrael minimális engedékenység sem tanúsít.

Az alezredes ügyét Sulámit Áloni képviselő hozta nyilvánosságra, aki átiratot intézett Ézer Weizman hadügyminiszterhez. Sulámit Áloni azt írja többek között, hogy az utóbbi időben számos panasz érkezett lányokkal erőszakoskodó katonatisztek ellen, és ezért elhatározta, hogy a Kneszet egyik leg-

közelebbi ülésén törvényjavaslat formájában felveti gondolatát, hogy a lányokat teljesen mentesítsék a katonai szolgálat alól.

Ennek megfelelően, az októberi fizetésből levonásra kerülő jövedelmi adó arányosan kisebb lesz, mint eddig, bár az abszolút összeg az új drágasági pótlék figyelembevételével némileg magasabb lesz. A számítások szerint mindkét tényező figyelembevételével, az októberi bruttó fizetés legalább 12,8 és legfeljebb 23,2 százalékkal lesz magasabb a szeptemberinél.

Ennek megfelelően, az októberi fizetésből levonásra kerülő jövedelmi adó arányosan kisebb lesz, mint eddig, bár az abszolút összeg az új drágasági pótlék figyelembevételével némileg magasabb lesz. A számítások szerint mindkét tényező figyelembevételével, az októberi bruttó fizetés legalább 12,8 és legfeljebb 23,2 százalékkal lesz magasabb a szeptemberinél.

Ennek megfelelően, az októberi fizetésből levonásra kerülő jövedelmi adó arányosan kisebb lesz, mint eddig, bár az abszolút összeg az új drágasági pótlék figyelembevételével némileg magasabb lesz. A számítások szerint mindkét tényező figyelembevételével, az októberi bruttó fizetés legalább 12,8 és legfeljebb 23,2 százalékkal lesz magasabb a szeptemberinél.

Ennek megfelelően, az októberi fizetésből levonásra kerülő jövedelmi adó arányosan kisebb lesz, mint eddig, bár az abszolút összeg az új drágasági pótlék figyelembevételével némileg magasabb lesz. A számítások szerint mindkét tényező figyelembevételével, az októberi bruttó fizetés legalább 12,8 és legfeljebb 23,2 százalékkal lesz magasabb a szeptemberinél.

Ennek megfelelően, az októberi fizetésből levonásra kerülő jövedelmi adó arányosan kisebb lesz, mint eddig, bár az abszolút összeg az új drágasági pótlék figyelembevételével némileg magasabb lesz. A számítások szerint mindkét tényező figyelembevételével, az októberi bruttó fizetés legalább 12,8 és legfeljebb 23,2 százalékkal lesz magasabb a szeptemberinél.

Ennek megfelelően, az októberi fizetésből levonásra kerülő jövedelmi adó arányosan kisebb lesz, mint eddig, bár az abszolút összeg az új drágasági pótlék figyelembevételével némileg magasabb lesz. A számítások szerint mindkét tényező figyelembevételével, az októberi bruttó fizetés legalább 12,8 és legfeljebb 23,2 százalékkal lesz magasabb a szeptemberinél.

Ennek megfelelően, az októberi fizetésből levonásra kerülő jövedelmi adó arányosan kisebb lesz, mint eddig, bár az abszolút összeg az új drágasági pótlék figyelembevételével némileg magasabb lesz. A számítások szerint mindkét tényező figyelembevételével, az októberi bruttó fizetés legalább 12,8 és legfeljebb 23,2 százalékkal lesz magasabb a szeptemberinél.

Ennek megfelelően, az októberi fizetésből levonásra kerülő jövedelmi adó arányosan kisebb lesz, mint eddig, bár az abszolút összeg az új drágasági pótlék figyelembevételével némileg magasabb lesz. A számítások szerint mindkét tényező figyelembevételével, az októberi bruttó fizetés legalább 12,8 és legfeljebb 23,2 százalékkal lesz magasabb a szeptemberinél.

SZÁDÁT:

Egyiptom történelmének legszebb napjait éli

„Az autonómia-egyezményt, beleértve Jeruzsálem kérdését, legkésőbb 1980 elejéig megoldjuk”

Anuár Szádát egyiptomi elnök annak a reményének adott kifejezést, hogy Egyiptom és Izrael megállapodásra jut az autonómia létrehozásában és a palesztinai kérdésben, beleértve Kelet-Jeruzsálemet is, és ez legkésőbb a jövő év elejéig megtörténik, azaz még mielőtt lejárna a Camp Davidben kitűzött határidő.

Szádát, aki a jom-kipuri háború 6-ik évfordulóján az egyiptomi bírák előtt tartott beszédet, azt mondta, hogy az öt hónapja folyó autonómia-tárgyalások, a camp-david egyezmények értelmében májusig kell befejeződjének. „Remélem, hogy jóakarattal képesek leszünk a munkát elvégezni az év végéig vagy legkésőbb a jövő év elejéig. Egyiptom most legragyogóbb korszakát éli. Véget értek a szenvedés évei és Egyiptom már kezdi élvezni az Izraellel kötött béke gyümölcseit” — mondta Szádát.

Az egyiptomi elnök gúnyosan

beszélte ellenfeleiről az arab világban és rámutatott, hogy Cháfez el-Aszad szíriai és Szádám Huszejn iraki elnök most lakosságuk lázadásával vannak elfoglalva. Szaudiát azzal vádolta, hogy Líbiával szövetségbe, rágalomhadjáratot indított Egyiptom ellen. Szádát elárulta, hogy

IZRÁEL—BELGIUM 0:0

Izrael labdarúgó válogatottja tegnapelőtt este figyelemreméltó sikert ért el Belgiumban, amikor 0:0 arányú döntetlent kényszerített az erős belga olimpiai válogatottra, amely eddig mind a négy mérkőzését megnyerte.

Mint emlékeztet, a két válogatott első mérkőzése Rámát Gánban, a belgák 2:0 arányú győzelmével végződött. Az izraeli válogatott a 38-ik perctől kezdve 10 emberrel hősiesszen védekezett, miután a gyenge író bírójeljesen indokolatlanul kiállította Jehuda Kácávot.

a szauidai királynak is vannak belső problémái, és az utóbbi időben röpcédulákat terjesztettek Szaudiában az uralkodó család ellen.

A gyűlölködő propaganda ellenére, Egyiptom tovább halad a megkezdett úton, hogy elérje az izraeliek teljes visszavonlását. Ezzel egyidőben megtesz mindent annak érdekében, hogy a palesztinaiak is érvényesítsék jogaikat, azaz, hogy vége legyen a megszállásnak a nyugati partvidéken és a gázai sávban, és hogy a jeruzsálemi kérdés is rendezést nyerjen — mondotta.

BE AKARTAK TÖRNI PATT MINISZTER HÁZÁBA

A rendőrség lesben álló közegei szerdán éjjel elfogtak négy gázai suhancot, aki kísérletet tett, hogy betörjön Gideon Patt miniszter szavioni házába. A betörők szökni próbáltak, és ennek során egyikük bicskával támadt az öt üldöző rendőrré, aki azonban végül leteperte.

A lesben állás oka az volt, hogy Patt miniszter előzőleg panaszt tett, hogy három alkalommal ellopták háza előtt parkoló autóját. A rendőrség szerint a gázai betörőknek nincs közük az autólöpáshoz.

AUTÓBALESET KÉT HALALOS ÁLDOZATTAL

Egy haifai magánautó, amelyet tulajdonosa vezetett és családtagjai is ültek benne, az éjláti öbölben lévő Neviot nyaralóteleptől északra összeütközött egy katonai tenderrel. Az autóvezető és a baráti családj 10 éves gyermeke szörnyethalt, az autóvezető felesége és 11 éves lánya súlyosan megsebesült. A két család együtt töltötte szukot első napját Neviotban és szerdán indultak vissza Haifára. A katonai tender utasai csak köny nyebben sebesültek meg.

Elűzték Ászád öccsét?

Rifáát Ászádot, a szíriai elnök öccsét, aki a hadsereg parancsnoka volt, egy Kátárbán megjelenő lap szerint elmozdították, kizárták a Bát-pártból és munkatársaival együtt Franciaországba szökött. A kátári hírforrás azzal magyarázza a fiatal Ászád eltávolítását, hogy az elnök rendet akar teremteni és bünbaként öccsét áldozta fel, aki vaskezével vetett véget a zendülésnek, amíg maga Ászád Havannában tartózkodott, a nem elkötelezett országok konferenciáján. A hírt más forrásból nem erősítették meg.

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint ma kellemes, kissé borús lesz az idő. Várható hőmérséklet: Jeruzsálem 15–20, Tel Aviv, Haifa 20–28, Afula 18–30, Ludd 18–31, Tibériás 19–30, Beér Séva 15–31, és Éjlát 22–33 fok.

GRÜNFELD JÓSKA
ÜDVÖZLET RÉSZÉRE
KATZ ERVINTÓL
MONTREAL
Hívja a 411826 számot
Tel Avivban

IBI TREIBATCH
70 ÉVES SZÜLETÉSNAJPA ALKALMÁBÓL
ISTEN ÉLTESSE!
JÓ EGESZSÉGET, HOSSZU ÉLETET KIVANUNK

Gyermekei: Aviva és Ázriel Áviáz,
Jocheved Singer,
Ciona és Zálmán Áviáz,
az unokák és a dédunokák

SZÉFEK

PANÉLKASSZÁK HÁZI SZÉFEK
Szervíz * Tanácsadás
Felszerelés

„SZÉF KASZÁFOT”
Ibn Gvirol 114, T.A.
Tel. 226613

Ügynökségek országsszerte
Beér-Séva és dél: 057-33037
Jeruzsálem: 02-246788

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett drágánk

LÖVI TERKA

Nagyvárad — Dicsőségmentmárton — Brooklyn
1979 október 4-én hirtelen elhunyt.

GYÁSZOLJÁK: A CSALÁD IZRÁELBEN ÉS KÜLFÖLDÖN

Meddig lehet szédíteni a világot?

Írta: BARKAY ZEEV

Hálás vagyok Abu Ijádnek, Árafát egyik főmunkatársának, aki a héten kijelentette, hogy a PFSz-nek esze ágában sincs politikai szervezetté átalakulni, s továbbra is egyetlen célja az Izráel elleni fegyveres küzdelem.

Nekem is ez a véleményem ugyanis, melyet bátorítottam múlt heti „Ovdim álenu” c. írásomban kifejezni — ha még emlékeznek rá —, s végeredményben az ember örül, ha ilyen kompetens tényező támasztja alá álláspontját, arról nem is beszélve, hogy nyilván ez az egyetlen pont, melyben ilyen szépen egyetértünk. Indítékaink persze, merőben különböznek egymástól: lehetséges, hogy Abu Ijád egyszerűen félti az állását, mint a Fatach parancsnokhelyettese. Ez ugyanis a PFSz legnagyobb terror-organizációja, s ha a PFSz — feltéve, de vezetői által meg nem engedve — esetleg átalakulna politikai szervezetté, több ezer hivatásos gyilkos — a többség — foglalkoztatás nélkül maradna...

Dehát, úgy látszik, a PFSz, összes kapcsolattal együtt, sem adhat mást, „csak mi lényeg” — s hiába igyekeznek európai, amerikai, s a földteke egyéb pontjain leledző jóakarói mindenáron báránybőrbe bújtatni, valahonnan mindig előbújik a farkas-pofa.

Már elcsépett közhely azt mondani az arab terroriszervezetekről, minden újabb aljas gyilkosság után, hogy „most megmutatták igazi arcukat”. Aki akarta, már rég megismerhette őket. Mégis, most, Dávid Sámir tizedes ügyéből világosan kiderül, hogyan képesek a legprimitívebb blöffel „tetni” a világot. A húsz éves katonát meggyilkolták, iratait eljuttatták Libanonba — s a terroriszervezet több, mint fél évvel a katona halála után bejelentette, hogy Sámir — fogságukban van. Látni persze

senki sem láthatta — de a hír szárnyra kelt, megmozdult a Nemzetközi Vöröskereszt is s már fogollycsere-tárgyalásokat is rendezettek.

Hogy mi volt ezzel a terroristák célja, valóban nehéz kitalálni. Talán abban bíztak, hogy Izráel nem akad a gyilkosok nyomára, nem találja meg a holttestet, s így még lehet húzni egy darabig az ügyet, s kipróbálni, meddig lehet a legszemérmertlenebb hazugsággal áztatni a világot?

Nem tudom, hogy milyen következtetésre jutottak — jutottak-e egyáltalán; a magam véleménye azonban az, hogy elég sokáig — főleg, ha a másik fél érdekelve van abban, hogy „bevegye” a hazugságokat. Izráelnek, persze, nem érdeke s ezért minden alkalommal leleplezi. Más a helyzet azonban a — világ többi részével. A kommunista államokról s az „el nem kötelezett országok” javarészeről nincs mit beszélni: ezek, nem csak hogy „beveszik”, de lelkesen támogatják a „palesztinaiak” blöffjeit — a nyugati államok pedig, mindenekelőtt rendszeres kölcsön-ellátásuk biztosítása érdekében — mintegy „kedvencükké” fogadták a PFSz-t, amelyről mindenképp be akarják bizonyítani,

hogy „milyen jó kisfiu.”

A „kisfiu” azonban nem mindig érti a játékot s olykor, egész váratlanul, minden felnőtt-logika nélkül, bezúg egy ablakot, vagy elgáncsol valakit — pontosan az ellenkezőjét téve, annak, amit egy „jó kisfiutól” elvárnak. Ilyenkor jóakarói, kissé zavartan bár, de minden meggyőző készségük latba vetésével igyekeznek kimagyarázni védencük tetteit s továbbra is hangoztatják „jó magaviseletét.” Legfeljebb azon imádkoznak, hogy kedvencük legközelebb ne kövessen el olyan ostobaságot, melyet már ők sem tudnak tovább leplezni, illetve ami a legrosszabb, hogy ennek következtében olyan helyzetbe kerüljenek, melyben — minden jóakaruk ellenére — kénytelenek beismerni védencük hamisságát.

Ugyátszik azonban, az ima itt sem mindig segít, mert a „védenc”, — mint fentebb említettük — időről-időre elárulja magát s ilyenkor a jóakarók elég kényelmetlen helyzetbe kerülnek. Így történt ez — a jelek szerint — a Jackson-látogatás alkalmából is. Carter elnök, végül nem volt hajlandó fogadni a hazatérő néger prédikátort s az amerikai sajtó — amely pedig általában, nem bánik kesztyűs kézzel az elnökkel — nem csak, hogy nem marasztalta el ezért, hanem, a Washington Post, például, hétfői vezércikkében, élesen bírálta Jackson, hangoztatva,

hogy naiv magatartást tanúsított: „A PFSz-nek — írja a lap — ugyátszik sikerült beadni Jacksonnak azt a tézist, hogy a PFSz megváltoztatta politikáját, holott ennek a valóságban semmi nyoma.”

Persze, a Washington Post azért még nem a kormányzat. Mert körülbelül ugyanebben az időben mondotta egy amerikai főtisztviselő a monte-carloi rádió-nak (s ez a forrás általában megbízhatónak tekinthető), hogy „Az Egyesült Államok közölte Izráellel, Egyiptommal, Szaudiával és Jordániával, hogy tekintettel a nemzetközi helyzetre, melyben mindenki elismerte a PFSz-t a palesztinai nép képviselőjeként, — az Egyesült Államok lépéseket tesz a PFSz-szel való párbeszéd létrehozatala érdekében, azzal a céllal, hogy mint a legfontosabb érdekelt fél a palesztin-probléma megoldásában, bevonja az általános közelkeleti békeelrendezésbe. A PFSz bevonása a politikai elrendezésbe nem teszi elkerülhetetlenül szükségessé, hogy képviselői egy tárgyalásztalnál üljenek az izráeli megbízottakkal.”

S hozzáfűzte még az említett amerikai főtisztviselő azt is, hogy „a kormányzat hisz benne, hogy a PFSz vezetői, felfogva a politikai felelősség súlyát, megváltoztatják útjukat, hogy meggyőzzék a világot arról, hogy nem lehet tovább szemet húyni valódi lényét

ményét arról, hogy a terror időszakát a politikai megoldás időszakával váltják fel.”

Az amerikai kormányzat tehát ebben hisz — mert ebben akar hinni; függetlenül Abu Ijád nyilatkozatától, vagy a Washington Post megállapításától. S ez vonatkozik, nagyjából, a többi nyugati államra, a „világ közvéleményére” is.

A kérdés, a mi szempontunkból az, hogy meddig sikerül a PFSz-nek szédíteni a világot, azaz, mikor kerül sor részéről olyan cselekedetre, megnyilvánulásra, amelynek nyomában jóakarói kénytelenek lesznek beismerni, hogy a PFSz volt és marad ami: gyilkosok szövetsége.

Itt, persze, most felvetődne az a kérdés, hogy mit tesz Izráel tájékoztatási szolgálata annak érdekében, hogy ez mielőbb bekövetkezzék. Ennek a szolgáltatnak teljes ügytelenségére, tehetetlenségére azonban már annyian rámutattak, hogy kár itt szót vesztegetni rá.

Igy hát nincs más választásunk, mint hogy — az ellenségben bizunk, nevezetesen, hogy a PFSz nem lesz képes sokáig álcázni magát s épp saját magatartása — Jackson-látogatáshoz és Ijád-nyilatkozathoz hasonló, de még vitathatatlanabb megnyilvánulások formájában — fogja meggyőzni a világot arról, hogy nem lehet tovább szemet húyni valódi lényét.

Az elegáns nőnek nagy méretekben is

Ruhák, kosztümök, kabátok, szoknyák, nadrágok a mi anyagunkból vagy a vevő anyagából — gyári áron
LILIAN MODELL
Tel. 03-227870,
Schatz u. 2., T.A.
Dizengoff 160 sarok

UJ KELET USA

Szerkesztőségi, előfizetési és hirdetési ügyekben felvilágosítással szolgál

COLEMAN KÁLMÁN KAHANA
619 E. 2nd Street
Phones: Brooklyn N.Y. 11218
633-0543 — 633-0564

ÜNNEPI AJÁNDÉK SÁRONA SÁLOM gyönyörű szívhezszóoló könyvek VIRÁGOK AZ ÁGYUCSÓBEN
HADASH
Tel-Aviv, Nesz Ciona utca 4, tel. 659684

A KÖRTING TELEVIZIÓ

izráeli ügynöksége: Ti-Vi-Star, Tel-Aviv, Derech Petách Tikva 5, telefon: 624452, igazgató:

STROHLI ZOLTÁN

(október 5-iki hirdetésünkben a név helytelen volt)

Oktober 14-én, vasárnap újból kezdődnek

GROSZ ELIEZER tanár

HÉBER KURZUSAI

(a HOH keretében)

Kezdek és haladók részére. Külön kurzusok héber újságolvasásra és héber helyesírásra. Tel-Avivban teljes kezdők részére új kurzus indul.

Jelentkezés:

Tel-Avivban: Csernichovszky 22.

Minden vasárnap délután 5-9-ig és minden csütörtök délután 5-7-ig.

Rámát-Gánban: Merkáz iskola, szderot Lámdán 1, minden hétfőn délután 5-9-ig.

RUTH UZIEL

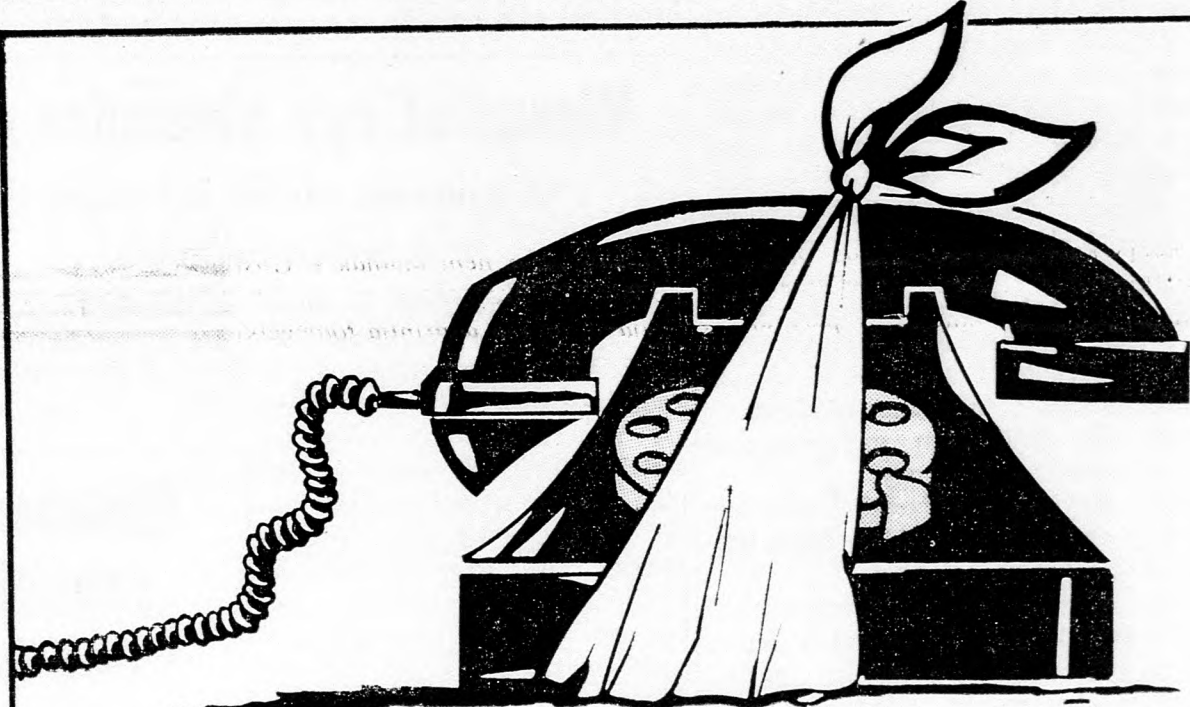
PARAPSZICHOLOGUSNŐ

jósló kávéból, övből, homlokról és tenyérből.

BEDUIN SZARMAZÁSÚ JÓSKÓK ÖTÖDIK NEMZEDEKE.

Segít mindenfajta lelki és családi problémák megoldásában, szakmaválasztásban, házassági és jogi problémákban, veszekedéseknél és nézeteltéréseknél, üzleti ügyekben és az élet minden területén.

Uziel asszony jótanácsai és segítőkészsége által eddig több száz férfinak és nőnek sikerült felülkerekedni a depresszió és tanácstalanságon és jó megoldást találni problémáikra. Látogatás előzetes megbeszélése csak telefonon: Tel Aviv, 297191.

...» MINDEN VONAL FOGLALT! « » VÁRJON TÜRELEMMEL «

Meddig lehet még várni?
Meddig lesznek még a vonalak foglaltak?
Akik tartják, miért nem teszik szabaddá azonnal, hogy bevallják:
„Megbuktunk! Gazdasági politikánk csődöt mondott...”

A Tnuá Löpituách Vósáalom felszólítja őket: „Azonnal adjátok át helyeiket!” A nemzetgazdaság oxizénje nagy gyorsasággal fogy. Elengedhetetlenül szükséges azonnal a gazdasági fordulat a nemzetgazdaság minden területén, Izráel minden lakosának javára.

Csatlakozzatok a

HÁTNUÁ LÖPITUÁCH VÓSÁLOM-hoz

EZT MONDJÁTOK:

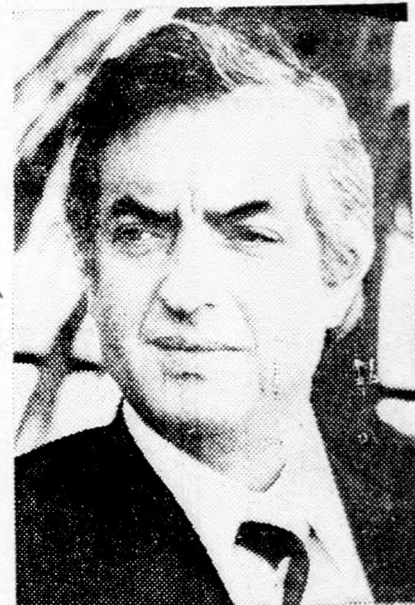
Helló, Számi, mi veled vagyunk!

VÁGJA KI ÉS KÜLDJE BE!

T. „Tnuát Pituách Vósáalom”, POB. 26002, Tel-Aviv 61260

Alulírott csatlakozni akarok a „Tnuát Pituách Vósáalomhoz”

Vezeték név Személynév
Cím Telefonszám
Születési dátum Szem. az. sz.
 Szeretnék személyesen találkozni Dátum
Flatto-Sáron Kneszet-képviselővel Aláírás

Hátnuá Löpituách Vósáalom — Smuel Flatto-Saron képviselővel az élen

ROMOK HELYÉN FELTÁMADÁS

Írta: SÁBTÁJ HIMMELFARB

Izrael politikai tájai a héten a „Töchijs” mozgalom megalapítása révén új tájelemmel gazdagodtak. Az új politikai mozgalom létrehozása nem izraeli találmány: minden demokratikus államnak és rendszernek csak javára válik, ha minél pezsgőbb a politikai élete, mindaddig, amíg a mozgalmak el nem forgócsoklik a választó tömegeket, s nem töltik meg a parlamentet törpe pártokkal. Mert ha igen, ez rendkívül megnehezíti a kormányok működését. Ezeknek ugyanis ez esetben koalícióra kell támaszkodniuk, márpedig köztudomású, hogy a koalíciók egybetartása nehéz, drága feladat.

Ellentétben a Nyugat demokratikus rendszereivel, ahol többnyire két nagy párt kapja a szavazatok tömöt, s hol az egyik szerzi meg a többséget, hol a másik, Izraelben a lakosság az állam megalakulása óta egyetlen egy alkalommal sem biztosított többséget a Kneszet pártjai valamelyikének, hogy ez koalíciós presztíztől — olykor csarolássá váló nyomástól — mentesen végrehesse feladatait az állam és a nép javára, az adott párt és kormány legjobb belátása szerint. Ez az abnormális helyzet most el-érett csúcspontját azzal, hogy a jelenlegi kormány Kneszet-beli többségét az Ázudát Jiszraél és a prof. Jigál Jadin vezette Demokratikus Párt néhány mandátumának köszönheti. Így ezek olyan kedvezményeket érnek el a kormányban, amelyekkel egyetlen nagy párt sem képes kivívni — mindezt csupán azért, mert a kormány e néhány szavazat híján egyelőre még sem maradhatna a helyén.

Most megalakult az új politikai mozgalom, a Techija is, amely nyíltan kijelentette, hogy a mostani kormány romjain készül

az új mozgalom támogatói, akik eddig egyetlen politikai párt iránt sem érdeklődtek, avagy a már meglévő politikai pártokból „harapta le” az új mozgalom a maga tömegét, csak annyit tudnak, hogy nem politikáról, hanem helyi, gyakorlati kérdésekről van szó. Az új izraeli Techija mozgalom háttere nyilvánvalóan politikai, célkitűzései nem csupán belső, gyakorlati ügyek, hiszen nyilvánvalóan Izrael állama határain is. Már ma is súlyos nézeteltérések állanak fenn Izrael és az amerikai kormány között a területtel kapcsolatos politika kérdéseiben, s a kormány épp a napokban foglalkozott judeai és somroni, magánkézben lévő földek kisajátításával a már meglévő települések földterületeinek gyarapítása céljából. E kérdésben heves a küzdelem a kormányon belül, mert azok a miniszterek, akik ellenzik az ottlakó arabok földjeinek a kisajátítását, jól tudják, hogy ez oly nagy mértékben blamája Izraelt a nemzetközi politika porondján, hogy ennek lehetséges következményei szinte felmérhetetlenek.

A Gus Emunim, amely politikai céljainak az elérésére a törvényes módszereit választotta, Judea és Somron jövőjét illetően minden kérdésben súlyos presztízt gyakorol a koalícióban résztvevő VNP képviselőire, akik a maguk részéről továbbadják a nyomást a miniszterelnök felé; a Gus Emunim követeléseit teljesítés érdekében. S ha a VNP miniszterei nem is vallanak be nyíltan mindezt, nyilvánvaló, hogy igenis nyomást gyakorolnak Beginre, tudván, hogy ha nem állnak a Gus Emunim mellé, akkor az új Töchijsa párt megalapítja tömegeik jelentős részét.

Súlyos belügyi problémává válik ez, a pártközi erőviszonyok problémájává, s a kérdés csak az, feloldozhat-e az állam kormányzati érdekeket a pártérdekek oltárán.

Az ehéten „feltámadt” új párt súlyos árnyékot vet a kormányban résztvevő különböző pártokra. Az új mozgalom ideológiája és politikai programja arra mutat, hogy az új csoportosulás szüntelenül összeköttetésbe fog a kormánnyal kerülni. S ha a miniszterelnök mindmáig tehetetlen miniszterei nyomása alatt állott, annyira, hogy a kormánya meg is szűnt működni, akkor mátlól fogva mindezekhez az új tényező presztízsje is csatlakozik, s vajmi kétséges, hogy ilyen körülmények között képes lesz-e a kormányzati teendők tárgyilagos mérlegelésére, hiszen koalíciós társai szüntelenül különböző konzekvenciák levonásával fenyegetik majd, nem is annyira maguk, mint az új Techijja párt várható követel- zései miatt.

Már hónapok óta olyan nálunk a politikai helyzet, hogy a miniszterelnöknek nemigen van manőverezési tere, bár ismétlen hangsúlyozza, hogy a választások következtében kapott tisztségét egész a kadencia végéig meg akarja tartani. Az új Techija párt megalakulása azonban a másik megoldást sürgeti, azt, hogy a kormányfő inkább oszlassa fel a parlamentet és írja ki az új választásokat, hadd döntsse el maga a nép, mit és kit akar.

Most, amikor még nem működik a Techija párt, amelynek cselekvési módját nem nehéz előrelátni, most kellene a népek megmondania, azokat a pártokat akarja-e, amelyek betartják a törvényt, olyan kormányt akar-e, amely hazánkat a külpolitikai körülmények által kijelölt utra akarja vezetni, avagy pedig azt akarja-e a nép, hogy milliós arab tö-

megek és területeik fölött uralkodjunk, vállalva ennek bel- és külpolitikai következményeit. Minden egyes további nap bonyolultabbá teszi a helyzetet, viszont minél hamarabb fogja látni a nagyvilág is, hogy Izrael-

ben a nép elhatározásait valósítja meg, s hogy Izrael állama a most következő időszakban az így meghatározott irányba tart. A Töchijsa párt szóvivői közölték, hogy a jelenlegi kormány romjain szándékoznak építkezni.

A miniszterelnök helyesebben tenné, ha ezt nem várná be, mert különben a Töchijsa mozgalom, vagy is „az újjáéledés pártja” olyan életformát kényszerít házánk lakóira, amely a párt nevével merőben ellentétes.

Az Egészségügyi Világszervezet elismerte a kínai tűkkel való gyógykezelést (akupunktura)

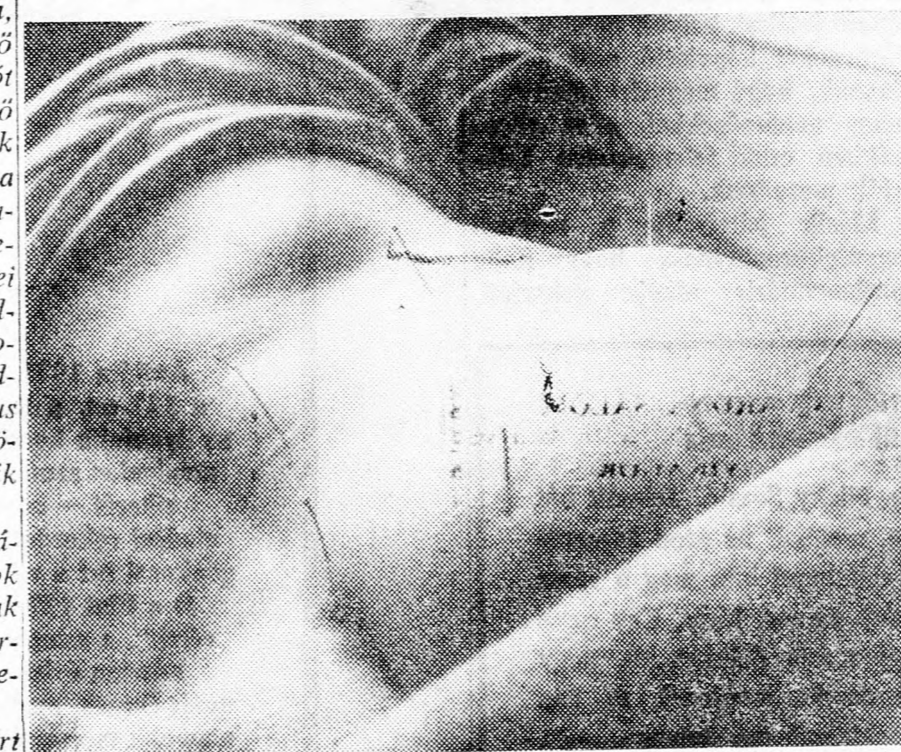
Az Egészségügyi Világszervezet közlönyében megjelent cikkben az a javaslat szerepel, hogy a nyugati orvosok is alkalmazzák a kínai tűkkel való gyógykezelést, mint alternatívát, a drága nyugati gyógymódokra, amelyek nem minden esetben váltják be a hozzájuk fűzött reményeket — ez a megállapítás szerepel az Egészségügyi Világszervezet által nemrégiben nyilvánosságra hozott közleményben.

Az is kiderül a közleményből, hogy az utóbbi években rendszeresen bevezették az akupunktura oktatást a nyugati államok több egyetemén, miután a nyugati orvosok is meggyőződtek annak eredményességéről. Az Egészségügyi Világszervezet szakértői ajánlják az olyan tudományos kutatásokat, amelyekben kombinálnak a modern orvostudomány

változott s ennek kifejezése a betegség, melyben a páciens szenved.

A tűszúrásos gyógymód teóriájának eredete könnyebben megérthető a hagyományos kínai orvostudomány alapjai segítségével, amely a testet egy, teljes és osztályatlan egységnek tekinti. Az évek folyamán a kínaiak tovább kutatták és fejlesztették a tűszúrásos módszert, feltérképezték a test minden részét és 5000–6000 szúrási alap-pontot jelöltek meg. Ezeket a pontokat vonalakkal köztöltötték össze, amelyeket „meridiánim” vonalnak neveznek. Minden pontnak a meridiánim befolyása van egy bizonyos betegségre. Az emberi testet és a meridiánimot, a kínaiak szerint két központi szerv működíti: a pozitív — a „jang” s a negatív — a „jan”. E kettő közötti arányta-

nek, vagy talán félnek a szúrás-tól, amely valójában egyáltalán nem fájdalmas. Pedig manapság a kínai gyógymód révén, vagy más módszerek kombinálásával, teljesen, vagy nagy mértékben meg lehet szüntetni különböző betegségeket, amelyekben az emberek szenvednek. Így például: a reumatizmust, asztmatikus bronchitist, a fehér és vörös migrént, különféle fejfájást, szinuszitist, isiást, artritist, álmatlanságot, gyomor-fekélyt, ízületi gyulladást, éjszakai vizelést, idegességet, feszültséget és depressziót, impotenciát, dohányzásra való hajlamot, alkoholist, bizonyos esetekben kábítószer-elvezést, kövérséget, az átmeneti kor tüneteit és különféle fájdalmakat testünk minden részében. Az akupunktura egyik újdonsága az arcon lévő kezelések, ráncok és krónikus nátha kezelése.

Minden beteg orvos vizsgál meg és csak alapos vizsgálatok, valamint az eddigi sikertelen kezelési okiratok és röntgenfelvételek átvizsgálása után dönti el az orvos, hogy alkalmazható-e a kínai gyógymód. Számos alkalommal az orvos kénytelen volt vizsgautasítani olyan betegeket, akik nem tudott segíteni. Az orvos egyetlen esetben sem ígér csodákat, bár voltak már ilyenek is, és hangsúlyozza, hogy a gyógyulás kilátásai általában jók, de egyéni, s annak százalékaránya a betegség mibenlététől függ. Ma egyre növekszik a kínai gyógymód iránti kereslet, s ezért vannak orvosok, akik ezt a módszert használják. Ezek rendelői zsúfoltak. Talán ez az oka annak, hogy Tel-Avivban és Haifán klinikát nyitottak. Ezeket a klinikákat a kínai orvostudományban jártas orvos-csoportok vezetik, közöttük évtizedes gyakorlattal rendelkező professzorok. Az orvosok különösképpen azt hangsúlyozzák, hogy nem kell félni a kezeléstől, amely nem jár fájdalommal, s általában a beteg a kezelés alatt és utána, bizonyos fokú megkönnyebbülést, erényedtséget érez, sok esetben teljes gyógyulást, amiről a számos köszönő levél is tanuskodik, amely a klinikára érkezett, közöttük köszönő levelek orvosoktól is, akik ilyen kezelést kaptak különböző betegségeikre.

és technológia vívmányai a hagyományos gyógyászati módszerekkel, mint a kínai tűkkel való gyógykezelés.

Ősi kínai monda szerint, katonák egy csoportja, amelynek tagjait harc közben testük különböző helyein nyilak sebeztek meg, ennek következtében felgyógyultak más betegségekből, amelyekben sebesülésük előtt szenvedtek. Így kezdődött — a monda szerint — a szúrásokon alapuló kínai gyógymód. Szakértők úgy vélik, hogy az akupunktura, a szúrásokon alapuló kínai gyógymód mintegy 6000 évvel ezelőtt keletkezett. Szerény, néhány tűvel való kezdeti kezelés után alakult ki ez a gyógymód orvosi taná, amely különleges tanulmányokat és képesítést igényel. Az elmúlt években tanu vagyunk a nyugati orvosok egyre fokozódó érdeklődésének a módszer iránt.

Mi a tűszúrásos gyógymód? Alapja abban rejlik, ami a kínai orvostudomány alapja, miszerint minden belső szerv és testünk fiziológiai működése kapcsolatban áll azzal a rendszerrel, amely az érzéseket a bőr egyik helyéről a másikra viszi át, tehát a bőr felületének szúrása hatással van a belső szervek működésére. A teória szerint testünk minden fiziológiai működése úgy történik, hogy az érzéseket átviszi a bőr felületére. Idegrendszerünk vezeti át ezt az érzést. A tűszúrás a test bizonyos pontjain — a kínaiak szerint — változást és bizonyos energia megerősödését okozza, amely valamilyen formában meg-

lanság betegséget, vagy más zavart okoz, amely a tűszúrások módszerével gyógyítható.

Kiderült, hogy a kínai gyógymód (akupunktura), vagy ahogy sokan nevezik — a kínai megváltás — egyre jobban terjed a közönség valamennyi rétegében, s ma Izraelben is egyre mélyebben begyökereződik. A kínai gyógymód, beleértve a kínai tűszúrásokat, nem csak az Egészségügyi Világszervezettől kapott elismerést, hanem mindazoktól, akik az ilyen gyógymód által teljesen, vagy részben felgyógyultak. Erdekes, hogy a klinikát látogató betegek 95 százaléka kelet-európai, főleg a Szovjetunióból jött olé. Ennek oka, hogy ezekben az országokban a kínai gyógymód igen fejlett s az olék, vagy rokonaik legnagyobb része már részesült ilyen kezelésben származási országában. Ezzel magyarázható az említett olék özönlése a klinikára.

Ezzel szemben Izraelben a kínai gyógymód még kezdetleges stádiumban van és az izraeliek közül csak igen kevesen részesültek ebben a gyógymódban, vagy hallottak róla. Eppen Izraelben, amelynek számos lakosa szenved különböző betegségekből, jól tenára az emberek, ha a kínai gyógymódhoz fordulnának, mert kétségtelen, hogy nagyobb részük teljesen kigyógyulna betegségeiből, a többiek pedig bizonyosfokú enyhülést éreznének. Erdekes, hogy az izraeliek, akik nagy bátorsággal tették tanúságot a különböző háborúkban, fenntartással él-

és technológia vívmányai a hagyományos gyógyászati módszerekkel, mint a kínai tűkkel való gyógykezelés.

Ősi kínai monda szerint, katonák egy csoportja, amelynek tagjait harc közben testük különböző helyein nyilak sebeztek meg, ennek következtében felgyógyultak más betegségekből, amelyekben sebesülésük előtt szenvedtek. Így kezdődött — a monda szerint — a szúrásokon alapuló kínai gyógymód. Szakértők úgy vélik, hogy az akupunktura, a szúrásokon alapuló kínai gyógymód mintegy 6000 évvel ezelőtt keletkezett. Szerény, néhány tűvel való kezdeti kezelés után alakult ki ez a gyógymód orvosi taná, amely különleges tanulmányokat és képesítést igényel. Az elmúlt években tanu vagyunk a nyugati orvosok egyre fokozódó érdeklődésének a módszer iránt.

Mi a tűszúrásos gyógymód? Alapja abban rejlik, ami a kínai orvostudomány alapja, miszerint minden belső szerv és testünk fiziológiai működése kapcsolatban áll azzal a rendszerrel, amely az érzéseket a bőr egyik helyéről a másikra viszi át, tehát a bőr felületének szúrása hatással van a belső szervek működésére. A teória szerint testünk minden fiziológiai működése úgy történik, hogy az érzéseket átviszi a bőr felületére. Idegrendszerünk vezeti át ezt az érzést. A tűszúrás a test bizonyos pontjain — a kínaiak szerint — változást és bizonyos energia megerősödését okozza, amely valamilyen formában meg-

ÜGYFELEIM,

Akik 1953 előtt és 1953 vagy 1965 után érkeztek Izraelbe és kártérítést nem kaptak, közlőjük címüket behívás végett. Ügyüket feldolgozzuk, most lett aktuális. A feladott listák betörés következtében szétszóródtak.

Dr. Katz József ügyvéd,
JERUSALEM,
SLOMCION HAMALKÁ 10

VICTORY

BÖRKABATOK
GYÁRI ÁRON,
zsaketek és kosztümök legdúsabb választéka, nők, férfiak és gyermekek számára.
GYÁRI ÁRAK!
Exportfeleslegek régi áronon,

Nyitva egész nap, reggel 8-tól este 6-ig, szombat este 11-ig.
Bné-Brák, rech. Hákison 16, telefon 708030
Autóbuszok: 20 21 23 42 40. Leszállni a Volkswagennél.

A HÉT CIKKE:

NEMZETI EGYSÉGGKORMÁNYT!

Írta: BENJÁMN AKCIN

Előbb, utóbb, ilyen vagy olyan formában, még a választások előtt, de utánuk is, nemzeti egységkormányt kell alakulnia. Ezt követelik a súlyos állapotok.

Kár, hogy erre eddig nem került sor, mégpedig a miniszterelnök ellenkezése miatt, aki — ezt nemrég egy sajtóértekezleten megismételte —, nem hajlandó (vagy nem akarja) elismerni, hogy rendkívül súlyos a helyzet, hanem azzal próbálja áltatni magát és mindannyiunkat, hogy minden a legnagyobb rendben. Kár, hogy a Likud aktivistái, akik a jelenlegi Kneszetben még nagy parlamentáris erőt képviselnek és sokat tehetnének a nemzeti egységkormány létrehozatala érdekében, nem teljesítették a maga idejében a kötelességüket. Persze, nem számít ilyennek a liberális pártközpont határozata, hiszen annak csak annyi a célja, hogy Péter helyett Pál üljön oda, s közben a régi, gyakorlatilag alkalmazhatatlan gazdasági jelszavakat pufogtassák megint. Nem, a kormánynak le kell mondania, s át kell adnia a helyét a nemzeti egységkormánynak.

A mulasztásoknak megvan a maguk kegyetlen logikája, s ha a Likud késlekedik, akkor a kezdeményezés lassacskán mások kezébe süllyik át. A folyamat már meg is indult: kiaknázza a VNP és a Máarách. Ezért feltehető, hogy nem is heteket, hanem még hosszú hónapokat kell majd ki-

várnunk, amíg a nemzeti egységkormány megalakul, addig pedig a helyzet tovább romlik.

Egy bizonyos: ennek a kormánynak létre kell jönnie, s addig is vegyük számba a karakterisztikumait, amelyek a szokásos kormányoktól megkülönböztetik:

★
Első karakterisztikuma természetesen az, hogy számos parlamenti erőcsoportnak kell támogatnia; koalíciónak, amelyben a Kneszet legerősebb pártjai foglalnak helyet. A jelenlegi Kneszetből a Likud és a Máarách vagy legalábbis a képviselők többsége jöhet számításba (arra is számítva, hogy némelyek kiválnak a pártjukból), továbbá a Vallásos Nemzeti Párt és más frakciók egyes tagjai. Ha időközben választások lesznek, amelyek következtében módosulnak a pártok erőviszonyai, talán maguk a pártok is, akkor az új kormányt az akkor legerősebb csoportoknak kell támogatniuk. Nemzeti egységkormány működése során nincs helye a parlamenti csatározásoknak, a kormánykoalícióval szembenálló erős ellenzéknek. Parlamenti játékok helyett most a nagy tömegeket képviselő erők összefognak, hogy megmérkőzzenek a nagy nehézségekkel, s az ellenzékben csak jelentéktelen frakciók maradnak.

Másik jellemzője a nemzeti egységkormánynak, hogy noha parlamentáris alapja sokszínű,

egységesnek kell lennie a világos politikai vonalvezetés érdekében, s tudnia kell hosszasan viták nélkül gyors határozatokat hoznia. Habozás nélkül kell elvieszeri politikát folytatnia, kerülnie kell a „megrevélést”. Szerencsénkre ez most aránylag könnyen elérhető, mert a legtöbb égető belpolitikai probléma tekintetében nagyjából megegyezik a koalíció létrehozni képes elemek többsége, s nem nagy a szakadék a külpolitikai felfogások között sem.

★
A harmadik jellegzetes vonás: a kormánytagok ösztöne hajlandósága, hogy szükség esetén energikus intézkedéseket hozzanak. Ez nem csak azt jelenti, hogy a

kormány és a helyhatóságok működésében szakítanak a sablonnal, hanem azt is, hogy felveszik az elszánt küzdelmet az általános elharapózott rothadással. Ehhez esetleg a törvényeket is módosítani kell majd, hogy a kormány számára további illetékeségeket biztosítsanak, a lényeg azonban a bátorság a döntésben, s a kitartás a kivitelezésben.

★
A negyedik karakterisztikum: ezt a legnehezebb elérni, mert ez eddig szinte ismeretlen volt Izraelben — ez az, hogy a minisztereket képességeikhez mérten, nem pedig a pártban vagy annak valamelyik frakciója hierarchiájában elfoglalt pozíciójához képest választják ki. 1977 júniusában Begin, aki akkor lehetséget

teljében volt, ilyen alapon állított volna össze kormányt, de nem tette. Ma már igen nehezen törődne bele a pártok és frakciók, még kevésbé vezető aktivisták, hogy lemondjanak hagyományos előjogaikról, amelyek birtokában nem éppen tárgyilagos módon rendelkeztek a tárcákkal és betöltőkkel. A pártok csak az esetben adnák be a derekukat, ha a kormányalakítással megbízott politikus, és helyettese, a nagyságra második párt feje, az eddiginél aktívabb szerepet vállal a kormány összeállításában, esetleg az államelnök tanácsait is megkapja. Ha ezek hárman a sarkukra állnak, ezzel megterik a pártkorifeusok ellenállását. Mert ha ehhez a feltételhez nem ragaszkodnak, akkor a nemzeti egységkormány is épp olyan tehetetlen lesz, mint elődje, az akció pedig nem éri meg a ráfordított erőfeszítéseket.

Van aztán még egy ötödik feltétel is, ez azonban nemcsak nemzeti egységkormányok, — hanem minden hatékony kormány működéséhez elengedhetetlen. A különbség csak annyi, hogy megvalósításához a nemzeti egységkormány megalakítása kitűnő alkalmat nyújt. Arról van szó, hogy végre meg kell akadályozni, hogy miniszterek kiszivárogtassák a híreket, el kell fojtani a belső intrikákat, és véget kell vetni annak a káros jelenségnek, hogy az egyes miniszterek nyilvánosan tegyenek egymásnak ellentmondó kijelentéseket. Más szóval élve: meg kell erősíteni a fegyelmet és a szolidaritást. Attól tartok, ehhez a törvényt is módosítani kell, amennyiben fel kell hatalmazni a miniszterelnököt arra, hogy szükség esetén egy-egy miniszter lemondását követelhesse, és hogy más téren is jogában álljon érvényesíteni a felhatalmazását.

LEVÉL IZRAÉLHEZ

Szeretett kislányunk, Nicole Nicky Somló, Jehudit báb Mordecháj Hálévi, 20 éves volt, meghalt az úton Jeruzsálem felé 1979 augusztus 5-én, celtalanul ölte meg a rossz autózvezetés, amiről ma már Izráel, sajnos, híres. Egy rossz előzés, és a taxi, — amiben egy másik diákkal ült, hogy a Hebrew University of Jerusalembe menjenek az Ejn Shemer kibuc ulpánjából —, nekiment egy teherautónak, s az előzésnél a bentülők szörnyethaltak.

Miért rohannak az autóval?

Hol van a felelősség sajátmaguk és a gyermekeikkel szemben?

Mit érnek el ezzel a felelőtlen vezetéssel?

Minden lélek számít Izráelben és a diaszpórában!

Az a sok fa, amit az emlékére adakoztak a Canada Parknak, Izráelben, mindig susogni fogja ezeket a szavakat:

Vezessenek figyelmesebben, óvatosan!

Ne hagyjanak bennünket megölni! Nem akarunk meghalni az úton!

Nicky Jehudit, a tehetséges tanuló, a zenész és költő ezeket a szavakat írta egy héttel azelőtt, hogy megölték:

„Egy dolgot hiszek teljesen, amit szeretek ezzel az állammal kapcsolatban, azt, hogy van célja. A közösség állama. Nekem szükségem van erre a célra. Ugy érzem, mindenki egy család. A fiataloknak szükséges ezt érezni, hogy szükség van rájuk. Ugy érzem, először életemben vagyok ott, ahol lennem kell: jó korban, jó helyen.”

De augusztus 5-én, mi és Izráel elvesztettük a jövő és Izráel egyik reménységét.

A gyászoló szülők:

Dr. FRANCOIS SOMLO, M. D.,
és SHOSHANA SOMLO,
Montreal, Quebec, Canada

Drága jó anyánk, nagyanyánk, anyósunk

LÁSZLÓ ERNŐ נ"ו

(szül. ENGEL MARISKA-MÁLKA)

a néhai LÁSZLÓ ERNŐ szerkesztő özvegye halálának 21-ik évfordulóján, október 18-án, csütörtökön

ÁZKÁRÁT

tartunk Jeruzsálemben, a Hár Hámenuchoton.

Autóbusz 3.30-kor a Nárkisz utcából.

A CSALÁD

4 MILLIÓ AUTÓVEZETŐ MÁR HATÁROZOTT ÉS ÖN?

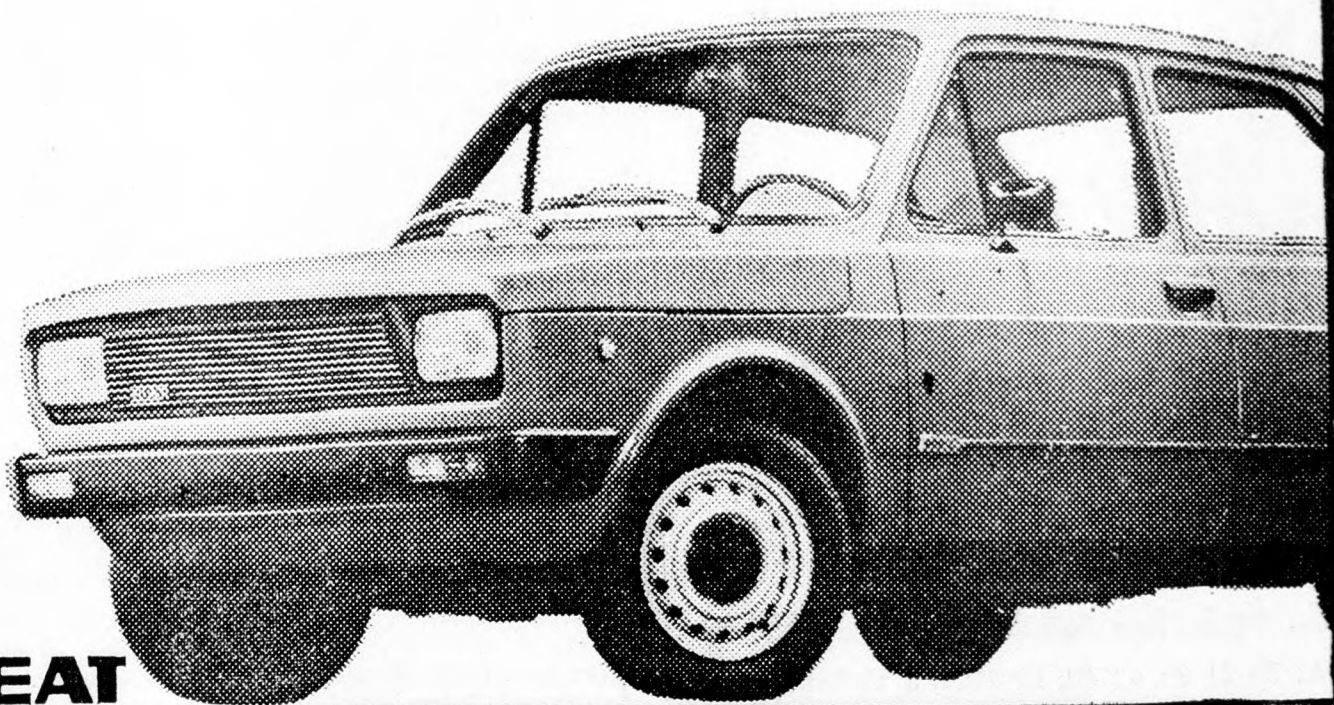
Amióta 1971 tavaszán először mutatták be a 127-est, a legkeresettebb családi autó lett az ilyenfajta kocsik közül. Más európai autók, amelyeket ezután építettek, igyekezve utánozni sikerét — nem értek el hasonló gyártási és eladási rekordot: több mint 4 millió Fiat 127 gépkocsi fut a világ országait. Az országban is a Fiat 127-et választják, mint a „legjobb vételt”, s mint a „legsikerültebb gyártmányt” minden évben. A Fiat 127 olyan előnyöket nyújt Önnek, amelyeket általában csak a sokkal nagyobb motorral rendelkező kocsik nyújtanak: modern kivitelezést, nagy belső területet, öt kényelmes ülőhelyet és csendes, kellemes utazást.

Ezek a tulajdonságok a gazdaságos üzemanyag-fogyasztás mellett (20 kilométerig egy literrel, 80 kilométer sebességnél) s nagyon alacsony fenntartási költség — a Fiat 127-et ideális családi autóra teszik. Ez az egyetlen gépkocsi a maga nemében, amely lehetővé teszi Önnek, hogy válasszon 2-, 3-, vagy 4-ajtós modellek között, 900 és 1500 köbcentiméteres motorokkal, kétfajta eldologozásban és pompás színekben. Mindez 280.560.— IL kezdeti áron, é. t. a-t beleszámítva. Ezért, ha kiváló családi autót keres, emlékezzék, hogy a Fiat 127 megfelel több, mint 4 millió sofőr igényének. Tehát az Ön igényének is megfelel.

Csak a „FIAT 127” kínál Önnek különböző modelleket
2, 3, vagy 4 ajtóval 280,560.- IL-tól é. t. a-val együtt

Fiat 127

BEST BUY 1980
2 YEAR WARRANTY
Fiat 80

Az ár a vállalat 3/80 sz. árjegyzéke szerint.

A vállalat jóállása a jótállási jegyzék feltételei értelmében.

TALPON HÁROMSZOR HUSZONNÉGY ÓRÁN AT...

SZIMCHÁT TÓRÁ A LUBAVITSI REBBE UDVARÁBAN

Lubavits istenhátamögötti kisváros volt a cári Oroszországban. Ma Lubavits egy világméretű mozgalom és elismert chaszid mozgalom fémjel, melynek központja Brooklynban van, s amely az egész zsidó világot átszövi „jiddiskeit”-ot terjesztő aktivitással.

E mozgalom feje rabbi Menachem M. Schneersohn, a lubavitsi rebbe, aki közel 30 éve áll a mozgalom élén s aki azt a modern chaszidizmus élcsapatává fejlesztette. A rebbe maga, aki nemrég ünnepelte 77-ik születésnapját, a párizsi Sorbonnon szerzett hajómérnöki oklevelet. Zsenge gyerek féltucat európai nyelven ír és beszél folyékonyan és a zsidó tud-

Irta: KRAUSZ NAFTALI

sana (innen a Hozsanna) körmenetet a rebbe nyitja meg s vele mennek a chaszidok nagyjai. A zsufoolt teremben, több mint 5000 ember szorong, kik tálibba burkolva, etroggal és lulákkal a kezükben hétszer járnak körül a Tóra felolvasására szolgáló emelvényt.

Ima után a rebbe „lekách”-ot (tortát) oszt, ezuttal a nőknek, miután a Jom Kipur előtti napon a férfiak már megkapták a részüket. Ugyiszintén ezen a napon kapják meg a lubavitsi hölgyek a rebbe etrogját, hogy elmondják a hagyományos áldást. Az előtte való napokon a férfiak százai áll-

val való tánc: 15 Tóra-tekercset vesznek ki a frigszekrényből és minden „hákáfá” körülbelül fél órát tart. A zsufoolt teremben a tánc tulajdonképpen fizikai képtelenség. Az óriási tömeg ezért egy helyben állva táncol s torkaszakadtából énekel, a rebbe pedig tapsol és a taktust vezényli. Néha a rebbe megmondja az előjáróknak, hogy kit tiszteljenek meg a Tórával, például az izraeli vendégek közül a tartalékos katonákat, az izraeli konzulátus jelenlévő képviselőit stb.

EXTÁZIS ÉS POLITIKAI AKTUALITÁS

Az óriási terem, olyan zsufoolt most, hogy egy gombostűt sem lehet leejteni. Az emberek, fiatal bocherok és fehérszakállas aggastyánok, fürtökben csüngnek az ablakokról, a mennyezetet tartó gerendákról. Mindenki tapsol és táncol. A teremben erős légűtés működik. A falak mentén piramis alakban feleltett padok amfiteátrum jellegűt adják a teremnek, s ha valakit megtisztelnek azzal, hogy a Tórával táncoljon, az keservesen kikecmereg álló-helyéről, hogy a félórás mozgótánc után visszamenjen helyére, melyet közben már legalább öten foglaltak el s ott folytassa az egyhelyben topogó állótáncot.

A rebbe maga megállás nélkül énekel és táncol s amikor gyorsítja a tempót, a tömegben az extázis jelei mutatkoznak. Az obligát imaszövegeken kívül a rebbe időről időre slágerformát öltött aktuális szövegeket is felhasznál, hogy a konkrét kérdésekben véleményét kinyilvánítsa. Tudvalevő, hogy a rebbe ellenzi az araboknak tett engedelményeket, a szíriai petroléumkutak visszaadását és a felszabadított területekről folyó alkut. Az ő véleménye az, hogy a halacha (a zsidó törvény) tilt minden olyan lépést, mely az Állam, illetve polgárai biztonságát veszélyezteti.

A Smini Áceret éji utolsó Hákáfát, hajnali 4 óra tájt, a rebbe a sógorával táncolja végig. A két idős ember (a sógor, Rabbi S. Gourary, már 80-on felül van) közösen tíz percig táncol „szólót” miközben mindkettőjük Tórárt tartanak a kezükben. Már hajnalodik, mire az „ajlem” hazakerül, hogy elfogyassza az ünnepi vacsorát, már aki nem zuhant holtfáradtan az ágyba...

„Másnap”, vagyis egy pár óra múlva, reggel 10-kor, vissza a templomba az ünnepi imára. Ez

most csak 2 órát tart, Smini Áceret reggelén nincs ünnepi körmenet (Hákáfot) és így délután lehet egy keveset pihenni és erőt gyűjteni a tulajdonképpeni erőpróbara, ami másnap, Szimchát Tórákor, vár ránk.

24 ÓRA (MAJDNEM) NON-STOP

A Szimchát Tóra este kezdődik ünnepi imával. Utána futás haza, kidus, majd kilencre vissza. Most kezdődik az ünnepi összejövetel (jiddisül Farbrengen, angolul chassidic get-together, míg héberül hitváadut.) Jelentése: óriási tömeg chaszid ül, áll, ki hogy tud, aki kapja marja alapon, míg a rebbe egy emelvényen több órán át beszél, nagyrészt a napi aktualitásból merítve témáit. Ezeket a fél-háromnegyedórás beszédeket beiktatott ének-„számok” tarkítják, mikoris az egybegyűltek apró papírpoharakba bort töltenek s a rebbe felé emelve azt, így-keznek tekintetét elkapni és „lechájim”-ot mondani.

Szimchát Tóra éjszakáján ez a get-together „csak” két órát tart s így este 11-kor már el is lehet

kezdeni a „Hákáfot” táncot, körmenetet. Ez ugyanúgy zajlik mint előző este, csak kissé rövidebb, éjjel 3-ig tart.

Másnap, Szimchát Tóra napja (az idén vasárnapra esik, míg Izraelben köztudomáslag csak egy napot ünnepelnek s az egybe esik a szombat), a new-yorki Lubavitsban délelőtt tízkor kezdődik. Sácshrit ima után lerövidített Hákáfot, ez csak délután 2-ig tart. Utána leinolnak, a rebbe a Chátám Tóra alijját kapja, majd „Jizkor”, muszáf ima a különleges eső-köszöntő áldás beiktatásával (Gesem).

Ez körülbelül délután 4-kor végződik. Utána maratoni futás haza, kidus, kutyafuttában bekapott ebéd s máris vissza a 770-be, mert most Minchát imádkoznak s utána kezdődik a Farbrengen, még naplemente előtt.

Naplemente előtt kezdődik és késő éjjel végződik, kb. hat óráig megállás nélküli ének és „lechájim” s közöttük 4-5 háromnegyedórás előadás, megannyi rövid szeminárium a zsidóság időszerű kérdéseiről, az ünnepek jelentőségéről, a zsidó élet szentségéről, Izrael problémáiról, stb.

Már jó későre jár az idő, amikor a get-together befejeződik, mááriv-ima, majd a rebbe hávdolet csinál s ekkor kezdődik az ünnepi program legmegkapóbb pontja: a rebbe bort oszt (Kasz sel bráchá) sajátkezüleg, mindenkinek a sokezer jelenlévő közül.

Ekkor már közel 24 órán át vagyunk talpon, s talán nem is egyszer, hanem háromszor 24 órát, igen rövid megszakításokkal. Csak ha valaki összehasonlítja ezt azzal az ünnepi napirenddel, ami a világ legtöbb zsidó (ortodox) templomában divik, akkor lehet érzékeltetni a különbséget.

Hajnali öt óra körül ér véget Szimchát Tóra a new-yorki Lubavitsban. Ekkor a rebbe Sáná továt kíván mindenkinek és hazamegy. A 770 környéke elcsendesedik és mindenki annyi szellemi-eszmei utraválót visz magával az elkövetkező évre, amennyit csak bír.

Ez dióhéjban, mogyoróhéjban a lubavitsi Szimchát Tóra története. Akinek módjában áll, próbálja meg személyesen. Olyan élményben lesz része, amit egyhámar nem fog elfelejteni...

FELDISZITETT TÓRÁK AZ UJPESTI TEMPLOMBAN

mányokban való jártassága a kortárs rabbi elismerését váltotta ki. Ma a lubavitsi (chabad) mozgalom az egész világra kiterjedő tevékenységet fejt ki, nehoh, mint például Oroszországban, földalatti eszközökkel terjeszti a zsidóság tanításait. Ha Taipen, Formosa fővárosában, mikvet építenek, ha Manilában zsidó napközi működik kigyerekek részére, ha Marokkóban és Algériában, ahová izraeli állampolgár a lábát nem teheti be, zsidó középiskola és jesiva működik — az elsősorban a lubavitsi rebbe követőinek érdeme. Minden nyáron többszáz fiatal kel utra, hogy az Egyesült Államok legeldugottabb kisvárosaiba is elvigyék a modern zsidóság szavát, hogy tanítsák a kasrut, a mezusa, a szombattartás szokásait, törvényeit. A lubavitsi rebbe hívó szavára több ezer chaszid áll készen, hogy személyes kényelmét és biztonságát félretelve a zászóló alá álljon. Nincs ma olyan chaszid csoport, mely annyira fejelemzetten, célratörően igyekszik a zsidóság létét veszélyeztető asszimilációs folyamatot megállítani, mint a lubavitsi rebbe hívei.

Ilyenkor, az őszi nagyünnepék idején sokezer chaszid jön Brooklynba, hogy a Félelmetes Napokat a rebbe társaságában töltsék. Több ízben volt alkalmam ezidőtájt a rebbe crownheightsi rezidenciáján időzni. Az alábbiakban azon három ünnepnap benyomásait próbáljuk közreadni, melyek a lubavitsi udvarban töltött időt a legemlékezetesebbé teszik.

AMIKOR A NŐK ESZRIGOT BENC SOLNAK...

E három nap Hosana Rábával kezdődik, amit a Duna-Tisza között népiesen „Sáne Rábe”-nak ejtettek. Az előző éjszakát mindenki éhben tölti, szoltárokat mond és Mózes ötödik könyvét (Széfer Dvárim) olvassa. A néphit szerint ezen az éjszakán megnyílnak az égek s annak, aki nem alszik el és várja a nyíló égboltot, minden kívánsága teljesül...

Az ima Lubavitsban reggel tíz-kor kezdődik, miután a chaszidok korától nagy Gaonnak számít, ki alámerültek a mikvében. A Ho-

nak naponta sorba, hogy a rebbe sátrában (Szukka) az ő különleges etrogjára mondják el az ünnepi áldást. Ezen a napon ez a lubavitsi nők privilégiuma...

Az említett tevékenység igénybe veszi a nap nagyrésztét. Jóval az esti ima kezdete előtt sokan már helyeket foglalnak maguknak a templomul szolgáló óriási teremben, hogy a rebbet jobban láthassák. A rövid esti (Smini Áceret) ima után, mindenki hazaszalad kiddust csinálni, harapni valamit, mert utána a Tórával való tánc (Hákáfot) hajnali négy óráig tart. Rendszerint este kilenckor kezdődik, mikoris az idevonatkozó verseket (Atá háretá) háromszor mondják el, miután előbb „elárverezték” őket a legtöbbet fizetőeknek. Ennek az „üzletnek” azonban, — mely sokezer dollárt hoz a lubavitsi jesiváknak s hasonló nevelési intézményeknek — csak eszmei jellege van, ugyanis elsőszben a rebbe mond minden paszuket s aki drága pénzen megvette, őt „mechabedolja”.

Miután elmondták háromszor a verseket s a hangulat megfelelő hőfokra hágott, kezdődik a Tórá-

Küldjön vámmentes IKKA ajándék-utalványt

MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARÁTAINAK Haifa és környéki ügyfeleink figyelmébe!

Üngár úr egészségi okokból nem tudja tovább ellátni a képviselőletet. Kérjük ügyfeleinket — amíg másképp nem tudunk intézkedni —, rendeléseikkel és érdeklődéseikkel forduljanak a tel-avivi irodához.

A szeptemberi, 9. számú listákra feladott megrendeléseket október 9-ikén kiosztották Magyarországon.

Megrendelőhelyek:
JERUZSALEM: Jeruzsálem könyvtár, Jávec utca 2.
 Üzleti órák: 9-14 és 4-7-ig. Kedden délután zárva.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27. I. em.,
 D. e. 9-12.30, d. u. 4-6.30 között. Telefon 655052.
 Pénteken zárva.
BER-SÉVA: Frankfurter István, Háacmáut 49-51.
 Telefon 38701.

Levelezést kizárólag: G. KEMÉNY, Tel-Aviv, Ben-Jehuda 27 címre kérünk. FIGYELEM!

IKKA az eggyetlen vám- és minden eggyéb költségtől mentes küldési lehetőség MAGYARORSZÁGRA

TUZEX ajándékbonok kaphatók Csehszlovákiába való küldésre

ŐSZ NÁHÁRIÁN

ÜNNEPSÉG A «FRANCK» SZÁLLÓBAN

Jöjjon Náháriára s töltsé vakációját a „FRANCK” SZÁLLÓBAN, — Náhária tengerpartján.

Ősszel nagyszerű az időjárás, ideális pihenésre és kirándulásokra. — egyéni kiszolgálás, s ami a fő, nagyon kedvezményes árak.

588.— IL. é. t. a-val együtt

Teljes panzió — napi négy étkezés, kétágyas szobában.

A „FRANCK” SZÁLLÓBAN — léghűtés, kényelmes szobák, tengerre néző erkélyek, kütinő konyha.

Jöjjon a „Franck” szállóba ősszel, — most.

A náci-üldözöttek rokkantjainak, akik a pénzügyminisztérium rokkantakat gondozó hivatala által üdülésre jogosultak — felár nélkül.

További részletek és helyrendelések: „FRANCK” SZÁLLÓ, Náhária — telefon: 04 - 920278/9

KÁL VÁLLALAT

TEL-AVIV: (Nyitva egyfolytában 9-től este 7-ig) Éjjel elektronikus titkárnő.
 Gordon 28, telefon: 222042
 Ibn Gvirol 140, telefon: 450359
 Allenby 95, telefon: 286186

JERUZSALEM:
 Hámelech George 23, tel. 228258
 RAMÁT-GÁN:
 Bialik 56, telefon: 731773
 RISON LOCION:
 Rothschild 37, telefon: 941526
 RAMLÁ:
 Szd. Herzl 72, tel. 054-25294

★ A pénzügyminisztérium jogosultjainak helyrendelés csak a KÁL vállalat által.

ISAAC BASHEVIS SINGER:

OLE ÉS TRUFA

KÉT FALEVEL TÖRTÉNETE

Nagy volt az erdő és sok, különféle fa lombkoronájától sűrű. Elérkezett a november. Ilyenkor már hidegre fordul az idő, az is előfordul, hogy havazik, ám ez a november enyhe volt. Éjszakánként hűvös szél fúj ugyan, de alighogy reggel felkelt a nap, a levegő is felmelegedett. Azt lehetett volna hinni, hogy még tart a nyár, ha az erdőt nem borítják lehullott levelek — sáfránysárgák, borvörösök, aranyzúrnok, tarkabarkák. És a szél tépte le őket, egyséket nappal, másokat éjjel, és süppedő szőnyegként fedték a földet. Bár nedvük kiszáradt, még mindig kellemes illatot árasztottak. Eleven ágak közül rájuk süttő a nap, és kucacok, legyek, melyeknek sikerült túlélni az őszi viharokat, mászkáltak rajtuk ide-oda. A levelek alatt rejtékhely nyílt tücskök, mezei egér és a földben védelmet kereső sok más élőlény számára. A csupasz fák ágaira madarak telepedtek, amelyek nem költöznek melegebb éghajlat alá télen. Verebek voltak közöttük, és csöppnyi, ám nagy bátorsággal és nemzedékek ezreinek tapasztalataival rendelkező madarak. Szökdecseltek, csiripeltek, s ilyenkor is fellelhető élelem után kutattak. Sok-sok rovar és féreg pusztult el az utóbbi hetekben, de senki sem gyászolta őket. Isten teremtményei tudják, hogy a halál csupán egy mozzanata az életnek. Ha eljön a tavasz, újra kinő a fű, zöld levelek, virágok borítják az erdőt, kivirulnak a fák. A vándormadarak visszaternek a messzi országokból, és megkeresik fészkeiket. Még ha szél vagy eső meg is tépázta egyik másik fészket, könnyen rendbe lehet hozni.

Egy lombját vesztett fa tetején két levél maradt. Egyiknek Ole, másiknak Trufa volt a neve. Egy azon ágon fügtek mindketten. Mivel a fa tetején voltak, bőségesen érte őket a napfény. Valamilyen, számukra érthetetlen okból túlélték a hideg éjszakák, szélviharok sorát, és még most is ott csüggtek az ág végén. Ki tudja, miért hullt le egyik levél, s miért marad fenn a másik? Ole és Trufa hite szerint egymás iránti mélyes szerelmükben rejlett a válasz. Ole valamiképpen nagyobb és pár nappal idősebb volt Trufánál, Trufa viszont szépségével és finom ereztével tűnt ki. Szélben, esőben, jégverés idején nemigen segíthet egyik levél a másikon. Még nyáron is előfordult, hogy egy-egy leperog, ám ha eljön az őszi, eljön a tél, végképp nincs mit tenni. Ole mégis minden alkalommal bátorította Trufát. A legkégyetlenebb viharok idején, amikor zengett az ég, cikáztak a villámok, és a szél nemcsak leveleket, hanem egész ágakat sodort le. Ole így buzdította Trufát: — Kapaszkodj! Trufa Teljes erővel kapaszkodj!

Néha, hideg, viharos éjszakákon, Trufa panaszos hangon kiáltott:

— Az én időm lejárt, Ole, de te tarts ki továbbra is!

— Minek? — kérdezte Ole. — Nélküled az én életemnek sincs értelme. Ha lehullasz, veled hullok én is.

— Ne, Ole, ne tedd! Amíg egy levél a fán maradhat, ne engedje el magát...

— Minden azon múlik, velem leszel-e — válaszolta Ole. — Elmelek nappal és csodálom szép séged. Éjszakánként érzem illatodat. Hogy egyedül maradjak a fán? Soha!

— Jóllesik a szavad, Ole, ámde nem igaz — szöve Trufa. — Nagyon is jól tudod, hogy már nem

LANCE MORROW:

Isaac Bashevis Singer szelleme és szellemei

Isaac Bashevis Singer hetven-négy esztendő, mozgása eleven, gyors, lendületes. Acélkékel pillantása semmit el nem vét. Mintha maga is a dibukok közül való volna, akik regényeit és — mint mondja — New York-i otthonát benépesítik, e tágas, kényelmesen ódon lakást a Nyolcvanhatodik utca és a Broadway sarkán, egy erdőszürke bérház ötödik emeletén. Singer azt állítja, hogy gonosz szellemek csörjék el kéziratait, töltőtollait. „Nem hiszem”, közli bizalmasan a jiddis író, szókészletét kis tréfát rögtönözve a feketé magából, „hogyan az Egyesült Államokban a démonok olyan telenek lennének, ahogyan egyesek hiszik. Csak kissé hátrébb szorítja őket a zaj. Nagyon is tevékeny, véleményem szerint amerikanizálódott szellemek ezek.”

Singer olvasói számára ismerősebbek kelet-európai démonai, könyveinek lapjain a megannyi denevérként röpködő stét-beli koboldok. Elbeszélései, amelyek jórészt az ötven-hatvan év előtti lengyel zsidóság tovaútt világot keltik életre, bővelkednek kísértetekben, meghökentető, perverz fordulatokban. Toprongyos fiatal lány egy csapásra tapasztalt, gazdag matróza lényét ölti magára, a halott asszony lelke, mint apró kemény borsószem, a lány orrán át hatol testébe, s ettől fogva a lány a gyászoló férjjel él együtt, mintha ténylegesen a felesége lenne. Öreg tudós görbe orru, bajszos agszüzet vesz nőül és nászéjszakáján rejtélyes módon csodálatos szeretővé válik. Az ál-Messias Sábátáj Cvi hivi perverz áhítatukban moskói orgiákba merülnek. „A világ rejtelmeivel van teli”, írja Singer. „Lehet, hogy a Messias előjeteleket még Illes próféta sem tud válaszolni minden kérdésünkre. Talán a hetedik mennyországban lakozó Isten sem képes megfejteni teremtése összes titkait. Nyilván ezért rejti el arcát.”

Singer bámulatosan szorgalmas író. Huszonkilenc könyvet írt (nyolc regényt, hét novellagyűjteményt, három kötetnyi memoárt és tizenegy könyvet gyermekek számára). Tizenhat nyelvre fordították le műveit (a japánok — Singer nem egészen érti, miért — azonnal lefordítják minden írását, még japán lábujgyeztekkal el látott angol nyelvű kiadásokat is megjelentetnek). A jelek szerint ma is éppoly termékeny, mint az elmúlt negyvenhárom esztendőben mindig is volt, mióta Varsóból emekült és New Yorkban letelepedett. Mult év tavaszán egy három részre tervezett emlékirat második kötetét tette közzé A Young Man in Search of Love (Fiatalember keresi a szerelmet) címen. A teljes művet A Lost Man in Search of Himself (Eltévedt ember keresi önmagát) címmel szándékozik nyilvánosságra hozni. Tavaly nyáron a minneapolis-i Guthrie színház bemutatta Teibele and Her Demon (Teibele és rossz szelleme) című darabját, és a Farar, Strauss és Giroux kiadó megjelentette az író nyolcadik regényét, a Sósát.

Mindeme vállalkozások és publikációk mellett Singer amerikai irodalmi körökben viszonylag ismeretlen volt, amikor 1978 őszén irodalmi Nobel-díjjal tüntették ki. Sosa című regénye valamivel több, mint ötven ezer példányban kelt el, ami, ha nem is egerterv, de igen tekintélyes mennyiség; endelőtte 1967-ben megjelent visszaemlékezései In My Father's Court (Apám házában) és egy gyerekkönyv, When Shlemlil Went to Warsaw (Mikor Shlemlil Varsóba ment) volt a legkapotásabb műve. A díj odaítélésének esztéjén David Brinkley helytelen kijelentéssel mondta be nevét az NBC televízióadásának híreiben. Némi Singer-kultusz azért van pár év óta. „Akadnak olyanok is, akik tudnak rólam”, jelentette ki rádának tartják. Irving Howe így ír egyik delután, egy héttel a díj nyilvánosságra hozatala előtt. „De az amerikaiak nagy része éppúgy, mint a világ többi részén élő emberek, soha nem hallottak felőlem. Higgye el, ha ebben az országban valaki hirnevet akar szerezni, vagy Frank Sinatra-nak kell lennie, vagy annak a pasznak, aki meghalt, mi is volt a neve? Presley, az én könyveim nem szerepelnek a „bestseller” listán, vagy ha igen, legalul. De mi tagadás, nem is a díj szívelem az ott szereplő társaságot.”

Singer maga is tisztában van vele, hogy érdekes ritkaságnak, egyfajta egzotikumnak számít az irodalomban. Először is mindig jiddisül ír, e kifinomult, gazdag, eleven és alkalmasint halálra ítél nyelven, mely egy középfelnémet-dialektusból származik, s a tizedik században fejlődött ki, hogy végül is — csaknem minden indokul — európai nyelv kölcsönzésekkel gazdagodva — bámulatosan hajlékony nemzetközi nyelvvé váljon. Zsidó körökben a héber a vallás, a kegyelet nyelve volt, az idiómákban gazdag, élettől lüktető jiddis az utócsa szorult. A második világ háboru előtt mintegy tizenegymillió ember beszélt anyanyelvként a jiddist, ma negyvenmillióan használják, és számuk évről évre csökken. A nagyapák még folyamatosan beszéltek, az apák már kissé akadozva, fiaik körében pedig egy-két szórványos kifejezésben él csupán. Mőfellelt lejárata a nyelvvet, hogy Las Vegas komikusai szüntelenül és könyörtelenül szerepeltek. Mikrofonszinorjúkkal csapkodó színészek, harsogják, hogy bővli, hogy mispóhe meg sik szé és így tovább.

„A jiddis”, mondja Singer „tragédia és felelősség”. E megállapítás rögvést érthető lesz, ha rádbövenünk, milyen szivós kintartással ír jiddisül, mekkora hűség fűzi a stettelek letunt kulturájához, milyen mélyesen ragaszkodik a nyelvhez, s mindahhoz, amit az megóv és közvetít, mennyire hisz a csodákban, olyan erővel, amely már valamilyen magasabb rendű babonával határos. „Szeretek kísértet-históriákat írni”, fejteti Singer. „és a szellemekhez semmi sem illik jobban, mint egy kiháló nyelvi. Minél holtabb a nyelv, annál elevebb a kísértet. Ráadásul a kísértetek szeretik a jiddis nyelvet, és tudomásom szerint mindannyian beszélnek is. Én magam nemcsak a szellemekben hiszek, hanem a feltámadásban is. Biztos vagyok benne, hogy a jiddisül tudó halottak milliói egyszerűen felkelnek sirjükből, és első kérdésük ez lesz: Van valami új jiddis olvasnivaló? Számukra nem hal ki a jiddis. Csak a csoda nem lehet meg ezt a nyelvet, ám a zsidók életében olyan sok csoda történt, hogy ez szinte természetes dolognak számít már.

Az izraeliek évek óta lenézik a jiddist, alacsonyabbrendűnek, számkivetés, szétszóródás nyelv-

nek tartják. A héber — mondják — a patriarkális, szent nyelv külső nála. Felfogásuk bosszantja Singer. „Hol van az megírva”, kérde, „hogya a számkivetés nyelve nem lehet olyan gazdag, mint a szülőhazáé? Ellenkezőleg, minél számküzetebb egy nyelv, annál gazdagabbá válhat.”

Singer legtöbb regényét először a Jewish Daily Forward hasábjain teszi közzé jiddis nyelven és többnyire folytatásokban. Aztán egy fordítóval — nem egyszer unokacsöccsével, Joseph-fel, regényíró testvérbátyja, J. I. Singer fiával — nekilát a szöveg angol nyelvű átültetésének. Sok minden óhatatlanul elvész. Akik Singer jiddisét eredetiben olvassák, valóságos csodának tartják. Irving Howe így ír róla: „Nincs az a fordítás — beleértve A bolond Gimpel pompás tolmácsolását Saul Bellow tollából — amelyik valamennyire is érzékeltetni tudná Singer jiddisnek kifejezésbeli gazdaságát, szintaktikus lendületét. Singer felhagyott a jiddis irodalomban népszerű bölcselkedő, dagályos körmondatokkal, a lassú, kanyargós ütemmel, melyet bizvást nevezhetünk stét ritmusnak, és olyan stílus alakított ki, mely gyorsan pergő és magvas, erőteljes és tömör. Mondatai rövidék, szaggatotak, ritmusa élénk, feszült viharzó.”

Singer számára az irás egyfajta hivatás. „A Kabala volt hatással munkámra”, állapítja meg a misztikus gondolkodás módszeréről szólva, melyet ifjkorában tanulmányozott Lengyelországban. „A mindenható Isten maga is író. Legfőbb tulajdonsága a teremtőképesség. Mivel az embereket saját képmására teremtette, minden emberben, mi több, minden élőlényben megvan az alkotóképesség eleme. Isten művének sajátsága, hogy valami újnak, váratlannak kell mindig történnie, akár csak egy jó regényben.”

A jó regény ismérveinek meghatározásánál Singer némiképp figyelmen kívül hagyja a modernizmust, jöllehet erotika és irracionális tekintetében az ő művei sin esenek modern vonások híján. A század és kétségkívül egyik legjobb elbeszélője idegenkedik az irodalmi tudatosságától és a túlzott mértékű lélekbuvárkodástól. A művészi elméletet megveti. „A huszadik század nagy dolgokat vitt véghez az alkalmazott tudományok terén”, mondja Singer. „Eljutottak a holdba — mi mindent meg nem csináltak? Az irodalomban azonban nem mutattak fel olyan eredményeket, mint a tizenkilencedik század.” Ott lehetők fel legkedvesebb írói — Tolstoj, Dosztojevskij, Gogol, Balzac, Dickens. „Az írók nem arra születtek, hogy megváltoztassák a világot”, mondja Singer. „Még csak rosszabbá sem tehetjük.” Ami a különö kísérletezéseket illeti: „Joyce Szádonként egy Joyce elmegy.” De csak egy.

Nincs kritikusk, aki azt róhatná fel Singernek, hogy fantázia nélküli realista. Az ő világot — miként egy bírálója megjegyezte — „rabbik és bünözök, a szellemi emberei és együgyű fajankók, racionalisták és misztikusok, világ megváltók és fatalisták népesítik be”. A természetes és természetfölötti zavartalanul él egymás mellett könyveinek lapjain. Isten teremtése és Sátán műve mindenhol jelen van. Ördögök toppannak be, sőt néha ők maguk mondják el a történetet. Singer mestere a sáttáni nézőpont ábrázolásának. Különösen csodálatosak nőalakjai — boszorkányok, szüzek, kísértők, félkegyelműek. A Vér című házi asszony, szembeszállva a vallási

előírással, részt vesz az állatok rituális vágásában, s végül emberi alakban kőszáló farkassá válik. „Ki értheti meg asszonyi lelkét?”, kérde Singer Egy bölcső árnyéka című elbeszélésében. „Még egy anyagi szelidségű nő is ördögököt, koboldokat, lidérceket rejteget magában.”

Singer nőkről szóló történeteinek java részében rejtett, ám szűn telen erotikus áramlás érezhető. A nemiség többnyire nagy lehetőségekkel, meglepetésekkel és kockázatokkal járó természetfölötti dolog. „Ugy hiszem, számomra nemigen létezik irodalom szerelem és szex nélkül”, mondja Singer. „Az embereket bölcsőtől a sírig érdekli a szex. Ha valaki véletlenül bankról, gyárról vagy bányáról írna regényt, az olvasó a szerelmi történetre emlékezne belőle. Mindazt, amit szerelemlől, nemiségről tudunk, ezer évvel ezelőtt, ötezer évvel ezelőtt is ismerték. Tényleges újdonság nincs, csupán bonyolultabbá váltak a dolgok.”

A piactéri Spinoza ízig-verig Singer-regény, a legpompásabbak közül való. Hőse a varsói mocsok piacteren lakó lecsusztott, öreg tudós, dr. Nachum Fischelson, Spinoza racionalizmusának megcsallottja. Ha bogarak repülnek gyertyáira lángjához, türelmetlenül hessenti el őket, elámulva, mennyire nem ismerik Spinoza etikáját. „Ostobák, tökkelütöttek, el innen! Még megégetitek magotokat”, „Akárcsak az emberek”, sóhajt, „ők sem kívánnak egyebet, mint pillanatnyi gyönyörűséget.” Ektelel ordítószó, fültűző lárna hangzik mindenfelől, a piactér zürzavaros élete zailik Fischelson filozófus körül. „Egy görögdiánnvárus vadul kiáltozott, és hosszú kérésről, amellyel dinnét szel, mintha vér volna, ugy csöppögött a lé.” Fischelson meismerekedik Blau Dobbéval, a vén csoroszylyával, aki törött tojást árul a pin cében. A nő teljesen tudatlan, Spinoza Etikájáról azt hiszi, hogy keresztény imakönyv, ám feltű sze retettel, megható gyöngvésszel viseli Fischelson gondját. Elhatározták, hogy összeházasodnak. A szomszédok kicsufolják a lehetetlen párt. A nászéjszaka viszont Singer erotikai csodáinak egyike. A banya és a tudós fiatalos hűvel ölelkezik. Fischelson kinéz az ablakon, felpillant a csillagokra, a spinózai világegyetemre. „Isteni Spinoza” — mormolja — „bocsáss meg! Elvesztettem az eszemet.”

Isaac Singer rabbi Ieszárma-zottjaként született a lengyelországi Radzyminben, 1904-ben. Irving Howe feljegyzései szerint apja és nagypapja egyfajta rajongó vallási irányzat, a chaszidizmus hagyományait követte. „de anyai ágon a misznagid, vagyis a zsidó hit racionalista jellege nyilvánult meg erősebben”. „Apám” — fejte gette Singer — „azt hangoztatta, hogy aki ma nem hisz a cadikokban (chaszid „csodarabbikban”), holnap Istenben sem hisz. Anyám ezzel szemben úgy vélekedett, hogy más dolog Istenben hinni és más az emberben. Én magam anyám álláspontját valom.”

Varsó szegénynegyedében, a Krochmalna utcában nőtt fel, és rabbiaképző szeminariumban folytatta tanulmányait. Kamaszkorában három vagy négy évet nagyapja stétjében. Bilgorajban töltött. Mindaz, amit ezalatt látott és tapasztalt, újra meg újra felbukkan regényveiben, novelláiban.

Singer idősebb bátyja, Israel Joseph példát mutatott öccsének, amikor a rangos regényírói pályát választotta és később The Brothers Askenazi (Az Askenazi fiúvérek) és Yashe Kolbe című mű-

Kezdem „Népet es ved hibái népet, ann gével akar telenségét” rois. Tucl frta 1933-ciojában: ságonra, büszke, al Clara Mal ki büszke vagyok ar lettem.” V tsadalom asszimiláló gyok.”

A zsidó sergő, öns En példái zsidókat, hatom sem Fáj, hogy mint Tony mint Mark Sir Lionel Sir Sidney nák, mint nisták, m (A nők ne latkozható den férj írom: min olyan okos feleségeink ban faj — néha meg Ki ne tud híru heged azért lettel a Teremt áldotta me hetséggel? tagadja z ráhál és akarja látá mint a az egyik képy

De felhá zsidók fre marokkóia tulaják és tatják ne szemében csak zsidó a mi szer porosz is és a róm provincié mán franco lesi egyfo kük sem megkülönb zeltől, az ben sérte csak a r hitsorsos tizmust, uránk n bocsássan mennyiún a Koszk meg a B tani. A az ország — a zsidó — éppen éltek. E senkinek évszázad tása.

Az a irigység éppen a nak, a 7 romok ál a pogro kok oko müvelt n S má hogy a pogrom- kell mar

NEHA (ÉS N

A zsidó Egyesült ez orszár ma rosszabb dök. A ják, hog

BEVEZETŐ

Kezdem idézetekkel? Kérem, „Népet csak az szereti, aki szenved hibái miatt. Aki túlbecsüli népét, annak elképzelt felsőbb-ségével akarja pótolni saját érték-telenségét” — így André Maurois. Tucholski a következőket írta 1933-ban, stockholmi emigrá-ciójában: „Büszke vagyok zsidó-ságomra, mert ha nem volnék büszke, akkor is zsidó volnék.” Clara Malraux mondta: „Minden-ki büszke eredetére. En büszke vagyok arra, hogy zsidónak szü-lettem.” Végül Jean Améry: „A társadalom nem kívánja azt, hogy asszimilálódj, tehát zsidó va-gyok.”

A zsidók nacionalizmusa ke-sérgő, önsanyargató, boldogtalan. En például annyira szeretem a zsidókat, hogy néha ki nem áll-hatom sem őket, sem magamat. Fáj, hogy nem vagyunk szépek, mint Tony Curtis, világbajnokok, mint Mark Spitz, gazdagok, mint Sir Lionel Rothschild, urak, mint Sir Sidney Sasson, kiváló kato-nák, mint Dávid király, jó cio-nisták, mint Dávid Ben Gurion. (A nők nevében persze nem nyil-atkozhatom, de azt hiszem, min-den férj egyetért velem, ha azt írom: minden zsidó nő legyen olyan okos, szép, nőies, stb., mint feleségeink.) De fáj — mégjob-ban fáj — hogy népünk nagyjai neha megtagadják zsidóságukat. Ki ne tudná, hogy minden világ-hírű hegedűs zsidó, és ezek csak azért lettek nagy hegedűsök, mert a Teremtő éppen a zsidóságot áldotta meg e kivételes nagy te-hetséggel? De Gidon Krémer le-tagadja zsidóságát (noha Ojsz-táránnál és Kágánnál tanult), nem akarja látni, hogy ő nem más, mint a zsidó hegedűművészet egyik képviselője!

De felháborít az is, hogy egyes zsidók frenkiknek, wusuwoknak, marokkóiaknak, lengyeleknek titulálják egymást, és ezt hangoz-tatják nem-zsidók előtt is, akik szemében azonban valamilyen-csak zsidók vagyunk, mint ahogy a mi szemünkben a bajor és a porosz is csak német, a toszkán és a római egyformán olasz, a provençei és a párizsi egyfor-mán francia, sőt a skót és a wa-lesi egyformán angol, pedig egyi-kük sem az. Noha nem tudjuk megkülönböztetni a zürichit a bá-zelitől, ami minden svájci szemé-ben sértés, azt kívánjuk, hogy csak a marokkói, a lengyel, stb. hitsorsosunk okozzon antiszemi-tizmust, nekünk — „európai kul-túránk miatt” — mindent meg-bocsássanak, noha a náciák vala-mennyiünket, az Einsteinokat meg a Koszkaszkokat, a Krémereket meg a Bolbolokat, ki akartak ír-tani. A hitlerizmus éppen abban az országban született, amelyben — a zsidók saját állítása szerint — éppen népünk legműveltebbjei éltek. Ezzel szemben Jemenben senkinek sem jutott volna eszébe évszázadokon át, a zsidók kiir-tása.

Az antiszemitizmus oka az irigység volna? Akkor meg miért éppen a szegény ukrán zsidók-nak, a Tuvijéknak kellett a pog-romok áldozatainak lenniük? Mert a pogromokat a primitív kozá-kok okozták — és Auschwitzot a művelt németek szervezték meg? S mi és ki kezeseedik arról, hogy az Egyesült Államoknak pogrom- és Auschwitz-mentesnek kell maradnia?

NÉHÁNY TÁRGYILAGOS (ÉS NEM TÁRGYILAGOS) ADAT

A zsidó azt hiszi, hogy ha az Egyesült Államokban laknak, és ez ország állampolgárai, akkor már amerikaiak vagy — a leg-rosszabb esetben — amerikai zsi-dók. A nem-zsidók meg azt állít-ják, hogy amerikai az, akit ők

RINGWALD ERVIN:

BESZÁMOLÓ AZ AMERIKAI ZSIDÓKRÓL

neveznek annak. Az első nézet-alapján valamennyi Amerikában élő zsidó amerikai volna, a más-ik felfogás szerint jóformán egyik sem. Beszéltem fehérekkel, feketékkel, angolszászokkal, hol-landokkal, puerto-ricóakkal és norvégokkal, az amerikaiak vala-mennyi változatával, de még vé-letlenül sem mondta egyikük sem valamelyik zsidóról, hogy ameri-kai, csak azt, hogy zsidó — a meg-különböztetés pedig a diszkrimi-náció előjele. Így — szemükben — Henry Kissinger és Harold Brown zsidó politikát csinál, Stan-ley Kramer meg Irving Berlin zsidó művészetet, Saul Below és Chájim Potok zsidó irodalmat.

Persze, a néger is néger, az olasz is olasz, az ír is ír Ameri-kában, és az amerikai politiku-soknak a választások előtt min-dig a négy „i”-re kell gondol-niok (Italy, Israel, Ireland and Idioty), de két tény az két tény marad:

— az amerikai négereket az amerikai angolszászok, skótok, írek, skandinávok éppúgy „ame-rikaiaknak” nevezik, mint egy-mást is;

— és hogy a közelmúltban New Yorkban, zsidók és német szár-mazású (igenis: német származá-sú) neonácik verekedtek egymás-sal.

Az amerikai politikusoknak ha-marosan nagyobb szükségük lesz a 22 millió néger és a 28 millió német szavazatra, mint a zsidó-kéra, az állandó kellemetlensége-ket okozó Izraeljükkal és sabbat-jukkal. Az Egyesült Államokban csak 6 és fél millió zsidó él, eb-ből amúgyis csak három és fél millió „tagja” valamelyik zsidó templomközösségnek. A templom-közösségek összetétele is kétsé-ges, hiszen tagjaik negyede, ha a rabbinikus törvényeket a szó leg-szorosabb értelmében alkalmaz-nák, amúgy sem zsidó — igaz, kétféleképpen (ez a szám a legvaló-színűbb) amerikai állampolgár a rabbi törvényei alapján zsidó volna, csak hogy sem a népszám-lálásokon, sem másképpen nem

vallja magát annak. Így a zsidó-ság sokkal inkább alapozhat-azokra a hitközségi tagokra, akik fél-, negyed- vagy éppenséggel nulla-zsidók, semmint a megbol-dogult Joel Teitelbaum híveinek elképzeléseire, meg a zsidó tra-dicionalizmus vágyálmaira. Ame-rikában amúgy sem ellenőrizhető le semmi sem pontosan, nincs olyan törvény, amely valakit is lakhelyének bejelentésére kötelez-ne. Az utána érdeklődés is re-ménytelen, a zsidók, mint az amerikaiak egy része, még min-dig nomád életet folytatnak. Teg-nap még volt egy hitközség — mondjuk Williamsban —, ma né-gerek költöznek oda, a hitköz-ség megszűnik, a rabbi elköltö-zött ki tudja, hová, a hitközségi tagok még messzebb; ki is tudná kinyomozni, hogy ki mikor, ho-gyan származik-e zsidó anyától.

Ehhez jönnek még a leghetet-lesebb keveredések is. Ma már senki sem csodálkozik azon, ha négeren üt ki a Tay-Sachs be-tegség, amely valaha a litván zsidók (és a baskirok) legtipiku-sabb zsidó betegsége volt, vagy a csak libiai zsidóknál látott tipi-kusan zsidó „amiotrofikus vérsze-génység” angolszász családoknál lesz öröklendő betegség.

AZ AMERIKAI ZSIDÓK FOGLALKOZASARÓL

New Yorkban, a Fifth Avenuen japán fényképezőgépet csak zsi-dóknál vásárolhatunk, New Or-leansban meg eredeti francia ré-giség csak a Hurwitzoknál, a Coheneknél, a Mintzknél kap-ható. Textilgyáros jóformán csak zsidó van, de semmi sem annyira tipikusan zsidó, mint a filmpar. Nem-zsidó legfeljebb a filmművé-szetben akad, de ott is csak kis számban.

A filmpar még megszületését is nagyjából zsidóknak — a War-nereknek, a Foxoknak, a Gold-wyneknek, a Mayernek — kö-zöntheti, de amellét filmsztárok menedzselésével, filmkritikával,

film-történelemmel, film-műsá-gok szerkesztésével, rossz és jó fil-mek eladásával, reklámfilmek gyártásával (ez is ide tartozik), televíziós filmek rendezésével is rengeteg zsidó foglalkozik, meg sem említve a sok rendezőt, szí-nészt, koreográfust, zeneszerzőt, akik szintén ebben a foglalkozá-si ágban keresik meg mindennapi vajaskenyérüket. Ez utóbbiakból találmra felsorolhatnánk ötven-t, kezdve Melwyntól és Kirk Douglastól, Dustin Hoffmannig, Woody Allentől Barbra Streisan-don át Jerry Lewising, vagy Her-bert Rosstól, Lalo Schiffrinén át a Bonanza hőseiig (Lorne Gree-ne, Dan Blocker, Michael Lan-don), akik úgy lovagolták com-boy szerepüket, mintha Isten is lóra teremtette volna a zsidót. De közben megelégedtünk a te-levíziós történetek csillagjairól, mint Petrocelliről (alias Barry Newman), mint Colomboról (alias Peter Falk), mint Kazról (alias Ron Leibman), meg az iga-zán nagy színészekről, mint Paul Newman, Rod Steiger, Claire Bloom, Richard Dreyfuss, Geor-ge Segall, a nagy táncosokról, a nagy művészekről, akik Amerika-szerte zsidók, akik néha a film-nek is dolgoznak, mint Bernstein, Robbins, Berlin, Bacharat, stb., stb., stb. Az antiszemitáknak itt igazuk van: az amerikai kultúr-élet a zsidók kezében van — ő-k úgy mondják: a „zsidó maffia” kezében —, de kérdezzük: milyen kezben is lehetne?

Ha már a maffiánál tartunk, nem szabad megfeledkeznünk a nagy zsidó gengszterekről, a Sie-gelekről, a Buchhalterekről, a Weissokról, akiket mind ki is végeztek, többszörös gyilkossá-gaik miatt. Amerikában az olasz maffia, a „Cosa nostra” el sem képzelhető a zsidó tanácsadók nélkül, akiknek feladatuk a tör-vénytelenül szerzett pénz legalizá-lása. Főleg a lengyel és német zsi-dó emigráció dolgozik ebben a foglalkozási ágban (a művészek orosz származásúak, de azért Ed-ward G. Robinson román, Joe

Pasternak magyar származású volt), de jó neve van a Pestről elszakadt Ken Glanzmannak is, aki Al Capone vezérkarához tar-tozott. A gengszter-vadászat egyik hőse meg Mauro Della Se-ta, római zsidó származású chi-cagói rendőrtiszt volt, aki a Dil-linger-banda ellen folytatott harc-ban esett el. Ő a leglegendásabb amerikai hősök közé tartozik, mint Buffalo Bill barátja, a med-vevadász Rocky-Berl Shinner, vagy a Sierra Nevadaikat felfede-ző cowboy úttörő Jack Gould is aki állítólag elsőnek hordta a vadnyugaton (a kikötőkben már ismert) jeans-nadrágokat; ezek-nek a „felfedezője” a Bajoror-szágból elszármazott foltozó szá-bó, Levi Strauss volt, akinek utódai, a Haasok, Amerika má-gnásai közé tartoznak. Elettéről most készítenek filmet. A zsidó vadnyugat-filmek divatosak, az egyikben a holland-zsidó Gene Wilder egy rabbi szerepét játssza, aki elindul San Franciscoba, az oklahomai és arizonai sivatago-kon át, lóháton.

Elvégre a zsidó vallású kazár törzs, a kabárok, szintén lovon kísérték be a magyarokat, Ár-pád vezérlete alatt Pannoniába — a mai Magyarországra —, és a kabárok számítja a nyugat-európai történelem a legharcia-sabb és legbátrabb magyar törzs-nek.

HOL LÁTHATÓK ZSIDÓK AMERIKÁBAN ?

Mindenütt, nemcsak filmen. Egy izraeli órát árul az utcán a new-yorki központi pályaudvar mellett, sok zsidó sofőr, még több zsidó textilkereskedő és rengeteg utcai festő San Franciscóban, New Orleansban, Los Angeles-ben. A zsidók arányuknál na-gyobb számban vesznek részt a lélekelemzésben, az egyetemi ok-tatásban az újságírásban, a golf-ban, a teniszezésben, mindabban, amit valaha „jüdische Luftbe-ruf”-nak, azaz „zsidó levegőző foglalkozások”-nak neveztek. Lue-ders, Bécs első antiszemita pol-

gármestere évszázadunknak, ezt mondta: „A zsidók csak ott ér-zik jól magukat, ahol kevés fizi-kai munkával, könnyen kereshet-nek pénzt.” Amerikában van eb-ben valami, ezt még a zsidók is elismerik. Hozzáteszik, persze, hogy az amerikai életmód ezt megengedi, de efelejtik, hogy Amerikában leginkább azt vetik a zsidók szemére, hogy nem dol-goznak sem a földművelésben, sem a nehéziparban, az Egye-sült Államok legtermékenyebb gazdasági ágaiban. Smith, neo-náci ideológus szerint „a zsidók zabálják fel, amit mi termelünk”. Igaz, az antiszemitizmust az is táplálja, ha minden farmer zsi-dó volna, másrészt azonban a zsi-dók társadalmi helyzete megin-gatható, lerombolható egyik nap-ról a másikra.

A zsidók ezt nem látják, vagy nem akarják látni, vagy csak részben ismerik el. A Yeshiva-egyetem szociológusai szerint, ezt az életformát folytatnak a nem-zsidók is, ha sikerülne nekik — a nem-zsidók meg azt mondják, hogy azért nem sikerül nekik, mert a zsidó maffia nem enged-i érvényesülni őket. A Princeton-tanulmány szerint, az Amerikába bevándorolt izraeliek táplálják fő-leg az antiszemitizmust, hiszen nem kérheti senki sem, hogy az amerikaiak támogassák a cioniz-must, amikor a zsidók elhagyják cionista hazájukat. Egyes anti-szemita vallási vezetők azt mon-dják, hogy Júdás-pénzért — azaz anyagiakért — minden zsidó el-hagyná Izráelt, az egész közel-keleti probléma megszűnne, ha a zsidókat befogadnák Amerikába, Európába. Smith, a már említett náci vezér, hozzáteszi: „Izrael megszűnésével eltűnne a zsidók idealizálásának oka és ez meg-könnyténe a leszámlalót.”

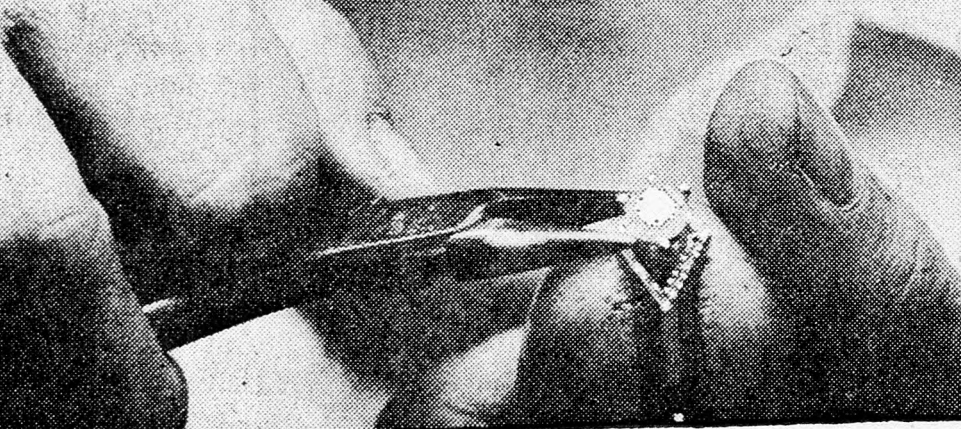
De a legtöbb amerikai zsidó tisztában van ezzel és ezért is támogatja Izráelt — de Izraelbe vándorolni nem hajlandó.

MILYENFK AZ AMERIKAI ZSIDÓK ?

Egyszerűen zsidók. Mint mi. Önmarcangolcskával, de az anya-giaknak élve. Műveltebbek kör-nyezetükben, de — hogyan is mondta Bernard Shaw? — „Nem mindig a legintelligensebbek gon-dolkoznak a legintelligensebben”.

A BOLDOG UJ ÉVHEZ VEZETŐ UT A MI ÉKSZERÜZEMKÉBEN KEZDŐDIK

Az ünnepek alkalmából — értékes ajándék minden 2500 fonton felüli vásárlásnál, a vételárhoz viszonyítva.

Arany- és briliáns ékszerek csodás kivitelezésben a Nogaiban készülnek és forgalomba kerülnek az ország és a világ minden részében lévő elegáns üzleteiben.

Az arany árának világszerte emelkedése ellenére, a Noga igazgatósága elhatározta, hogy az ünnepek hónapjaiban nem emeli árait. Tatarozás és bővítés után rendelkezésükre áll az ország legpompásabb kiállító terme, amely vevőink kényelmére nyitva tart naponta egyfolytában (kedden is) reggel 9 és este 7 óra között.

NOGA HAIFA 10 Zahal St. Kiryat Eliezer, Haifa, Tel. 523636
ÉKSZEREK AZOKNAK, AKIK ÉRTÉKELIK AZ EREDETI
A Noga üzem boldog újévet kíván Izrael népének és meghívja Önöket, hogy látogassanak el modern kiállító-termünkbe.

Küldjön vámmentes IKKA ajándék-utalványt

MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARÁTAINAK Haifa és környéki ügyfeleink figyelmébe!

Ungár úr egészségi okokból nem tudja tovább ellátni a képviselést. Kérjük ügyfeleinket — amíg másképp nem tudunk intézkedni —, rendelkezésükkel és érdeklődésükkel forduljanak a tel-avivi irodához.

Összes ügyfeleink figyelmébe!
A tel-avivi iroda szukot alatt október, 5-től október 13-ig, zárva lesz.

Megrendelőhelyek:
JERUZSÁLEM: Jeruzsálem könyvtár, Jávec utca 2.
Üzleti órák: 9-14 és 4-7-ig. Kedden délután zárva.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, I. em.,
D. e. 9-12.30, d. u. 4-6.30 között. Telefon 655052.
Pénteken zárva.
BEER-SÉVA: Frankfurter István, Háacmáut 49-51.
Telefon 38701.

Levelezést kizárólag: **G. KEMÉNY,**
Tel-Aviv, Ben-Jehuda 27 címre kérünk.
FIGYELEM!
IKKA az egyetlen vámm- és minden egyéb költségöl mentes küldési lehetőség MAGYARORSZÁGRA
TUZEX ajándékbonok kanhatók
Csehszlovákiába való küldésre

»LEOPARD« BÖRKABATOK

Készen és rendelésre — Kabátok meg-hosszabbítása — Exkluzív modellek — Gyári árak
TEL-AVIV * HÁNEGEV 8.
(Hásáron sarok, Tácháná Merkazit) a Chevrát Háchámáll szemben
Telefon: 26 56 11

BÉKÉS SZELEK KÖZELEDNEK

Írta: BARZILAY ISTVÁN

A nem elkötelezett államok számszerint 98-an, újra összeültek, ezúttal az ENSZ központjában, külügyminiszterei vagy UNO-melletti nagyköveteik részvételével. Nem is olyan régen Havannában „ítéltek el” bennünket és avatták szentté Jászzer Aráfatot. Havannában maga Fidel Castro elnököt, az UNO üvegpalotájában csak külügyminisztere.

Havannában tüntetés-jellegű határozatot hoztak, még Egyiptomot és főleg a Camp David-i egyezményt elítélték. Még nem tudni miért — rövid időn belül megváltozott a hangulat. Az UNO közgyűlésén, igaz ugyan-ezen államok többségének szónokai egymással versenyeznek, hogy melyik képes sötétebb tárgyalásokat szólni Izraelre, de a két napig tartó belső tárgyalásokon a többség nem fogadta el az

Irak és Libia által szorgalmazott határozati javaslatot, hogy semmisnek és reakciónak minősítsék az izraeli-egyiptomi békekötést.

A nem elkötelezett államok külügyminiszterei ugyálszik diszkrétebbek, mint kormányunk tagjai: amikor e sorokat írjuk, még nem került nyilvánosságra, mi rejlik a meglepően mérsékelt magatartás mögött, amelyet a tanácskozáson elfogadott határozat tanusít. Bezzeg nálunk egy órával a minisztertanács után tudjuk, hogy milyen sértéseket vagdosztak egymás fejéhez jómodoru vezéréink. Így most csak sejteni tudjuk, mi történhetett, — s ami e sejtés mögött meghúzódik, szorosan kapcsolódik mindennel, ami hazánkban történik.

Nincs kétségünk afelől, hogy a váratlanul megértőbbé vált el nem kötelezett államok az a körülmény befolyásolta, hogy rövidesen változás áll be néhány velünk szomszédos ország kormányának magatartásában. A hátterben az Egyesült Államokat sejtjük, amely Jordániát és Szaudiat igyekszik lekenyerezni — s ezt a kifejezést tudatosan használnák, mert valóban megvesztegetésről van szó — hogy csatlakozzanak a békefolyamathoz. Jordániát pénzzel és fegyverrel, Szaudiat csak fegyverrel vesztegetik meg — hozzátevé azt az ígéretet, hogy visszavonulásra kényszerítik Izraelt Judeából és Somronból, valamint hogy megoldást talál Kelet-Jeruzsálem szuverenitásának problémájára.

Békés szelek közelednek tehát, amelyeket az egész világon mindenki üdvözölni fog, Izrael kormányát és egyes ellenzéki körö-

ket kivéve. A békefolyamat ugyan is nem az autonómia révén fejlődik be. Az autonómia tervéről valaki azt mondta: Dávid Ben Gurion megteremtette a zsidó államot, Menáchem Begin az autonómia terv felvetése után megteremtí a palesztinai arab államot. Tehát üdvözölni kell az olyan békés szeleket, amelyek záposztot zudítanak az autonómia tervre és esetleg villámcsapással agyon is ütik.

Jordánia és Szaudia csatlakozása ugyanis a béke kulcsa. S amint Egyiptommal is csak súlyos területi áldozatok és települések felszámolásának kötelezettsége révén lehetett békét kötni, ugy elképzelhetetlen, hogy Izrael megtarthassa Judea és Somron teljes területét, ha Jordánia csatlakozik.

A főváros geográfiai egysége fennmarad — erre vonatkozólag Amerika már titkos megállapodást kötött a két nyugat-barát arab szomszédunkkal, nem osztják ketté, nem választják el egymástól drótkerítéssel, amint volt ez 1967 júniusáig. Nem lesznek „semlegesített zónák”; a zsidó negyed, a Nyugati Fal, a Scopus hegyi intézmények feletti ellenőrzés Izraelé marad, — de — feltéve ha Izrael kormánya hajlandó ilyen békére — nem maradhat fenn az izraeli szuverenitás az arab lakosság és a nem zsidó szenthelyek felett.

Minden békének ára van, az egyiptomi-izraeli szerződésért is óriási áldozatot hozott Menáchem Begin kormánya. Hogyan képzelhető el tehát, hogy keleti határunkon békés állapotot lehet teremteni áldozathozatal nélkül? Az autonómia tervet Mose Dávid azért találta ki, mert nem volt arab állam, amely hajlandó lett volna átengedni Judeát és Somront Izraelnek, legkevésbé Egyiptom, amely látszatra a tárgyalópartner ebben a kérdésben. Közben minden vezető egyiptomi politikus kijelentette már, hogy a színjáti települések eltávolítására vonatkozó megállapodás precedensnek tekinthető — politikai és jogi szempontból egyaránt — a Nyugati Partvidékre és a gázai sávra. A palesztinaiakkal majd bajlódják-Husszein.

A települések folytatása tehát a megszállt területeken óriási ri-

ziko, amelyet a kormány azért vállal, mert a Chérut belső ellenzékével képtelen szembeszállni, amint nincs ereje a legkézenfekvőbb, sokkal könnyebb problémák megoldására sem. Holott világos: amint Egyiptom, ugy Jordánia és Szaudia is a Biztonsági Tanács 242 számú határozata alapján tárgyal, amely Izrael visszavonulását követeli „területekről” — nem „a” területekről, tehát nyitva hagyja a területi problémát, alku tárgyává teszi, hogy hol húzódjanak az „egyezményes és védhető” izraeli határok.

Ezek a problémák húzódnak meg a nem elkötelezett államok mérsékelt new-yorki határozatai mögött s ha békés szelek fújnak, azok azt jelentik, hogy a Likud kormány szembekerül olyan megoldási lehetőségekkel, amelyek ellenkeznek hivatalos programjával, s amelyek elkecserezték küldemet okozhatnak a koalíciós pártokon belül — és pedig mindenekelőtt a Chérut és a Vallásos Nemzeti Párt szélsőséges elemei részéről.

A Jordániával és Szaudiával való várható alkudozások előbb-utóbb megkövetelik, hogy a kormány 180 fokos fordulattal megváltoztassa politikáját a területek kérdésében.

Azt jelentheti ez a fordulat, hogy az autonómia-terv megbukott és területi engedményekről kell tárgyalni Jordániával. Huszszain király eddig erre sem volt hajlandó, de alapottnak hiszszük Jicchák Rábin volt miniszterelnök álláspontját, amely szerint Jordánia hajlandó volna engedményekre, ha logikus ajánlatot tennének neki.

S közben a Gus Emunim követel, földet és kisajátítást, kerítéseket rombol, fenyegetőzik. Csak sajnálni lehet őket. Kétségbeesett szelmalom harc ez az egész világ ellen. Menáchem Begin kormánya kielégítheti őket? Szomorú, tragikus, szivethasogató színjáték ez. Izrael és a világ zsidósága nagy családások előtt áll, s a legesalódottabbak a területükért folyó küzdelem legizibb harcosai, a települők lesznek.

Reméljük, igazi békéért kell vállalniok életük legnagyobb áldozatát.

Isaac Bashevis Singer szelleme és szellemei

(Folytatás a 6-ik oldalról)

veit megírta. A két testvér döntése, hogy írói pályára lépnek, fájdalmas szakítást jelentett a zsidó hagyományval. Singer szülei a profán zsidó írókat eretnekeknek tekintették, alig különböznek a hitelhagyottaknál, Isaac kitarított választása mellett, és 1935-ben, látva, hogy Hitler elkerülhetetlenül lerohanja Lengyelországot, kivándorolt az Egyesült Államokba, ahol a New York-i Jewish Daily Forward munkatársa lett. Még abban az évben jiddis nyelven megjelent első nagyobb műve, A Sátán Gorajban.

Bár könyvei és előadásai mint egy százezer dollár évi jövedelmet biztosítanak számára, az író és felesége, Alma — harmincnégy éve társa — egészen ugy él, mint amikor Almának még hivataloskodni kellett Lord és Taylornál, hogy a lakbér előteremtésében részt vegyen. Singer tizenhat esztendeje vegetáriánus és bármelyik élőlény elpusztításának a gondolatától is visszariad. Nagyrabecsülése ellenére, melyet Vladimir Nabokov (Singerhez hasonlóan, ő is gyakorta foglalkozott a számkivetés és honvágy témájával) egyes művei iránt érez, az író és egész életén át tartó lepkegyűjtési szenvedélye majdhogynem metafizikai töprengésre készteti Singert. Hogyan képes ez az ember oly sok pillangónak. Isten számtalan teremtményének életét kioltani? — tűnődik. Nem is szólva a vadászpuskás Hemingwayról, akit e szempontból említeni sem érdemes.

Összel és tavasszal, két-két hónapra át Singer előadásokat tart egyetemi hallgatóknak és másoknak szerzte az országban. A „Kabaláról és a mai emberről”, „A jiddis nyelv önéletrajzáról”, s egyéb zsidó és irodalmi jellegű témáiról beszél. Ez a munkabeosztás, mondja Singer, „nyolc hónapot hagy szabadon irásra, ami az emberiség érdekeit tekintve több is a kelletnél. Nincs szükség anynyi firkászra.” Tágas, világos könyvekkel kissé telezsufolt szobában dolgozik, a kanapékat fehére takaró fedi, a kandallópárkányon kisebb karos gyertyatartó, egy memóra áll. Első vázlatait kézzel, vonalas fogalmazványfüzetekbe írja, majd jiddis szöveg írására átalakított, s negyvenhárom esztendeje szolgáló írógépén folytatja a munkát.

Nála élénkebb, derűsebb embert bájosan lehet találni, pedig Singer alapjában véve pesszimista. A Little Boy in Search of God (Kisfiú keresi Istent) című emlékezésében így ír: „Akkori felfogásom máig sem változott: ez a világ nem más, mint roppant mézszárszék, végtelen pokol.” Lakásában ülve, teáját kortyolva, hozzám fordul s megkérdi: „Nem vélekedik maga is így, ha újságot vesz a kezébe? Vajon hány ember pusztul el háborúban, forradalomban,

járványos betegségekben? Tömegeken szenvedés van ezen a világon. Kárpótlást csupán az élet apró örömei, apró meglepetései nyújtanak. Ha ezek nem lennének, ha nem maradna más mint öldöklés, a lét annyira elviselhetetlenné válna, hogy még az amóbak is öngyilkosságot követnének el.”

Singer soha nem írt a zsidóság kiirtásáról, csak annak közeledtéről, előjeléről, amelyeket egyes szereplői — a Sosa című regény hősei például — éreztek a harmincas évek Lengyelországában. „Nem voltam a szemtanúja”, jegyzi meg csendesen. „A tömegirtás önmagában olyan irtózat volt, hogy a képzeletnek ott már semmi szerepe nem lehet. A legkiválóbb könyveket véleményem szerint azok írták róla, akiknek semmi közük nincs az irodalomhoz, csak egyszerűen elmondták a történetet. A valóság mindennél megrendítőbb.”

Nabokov némelyik művéhez hasonlóan, Singer világa is az áhítatos emlékezés tisztá folyamata, melyet érzékeny, borus képzelőerő irányít, formál, tesz megindítóvá s kelt életre. Singer izig-veig zsidó író, de elképzeléseinek olyan nyilvánvaló varázsa van, amely a szerző sajátos kulturális határait meghaladja. Egy letűnt világ ábrázolása közben kísérletes elidegenítő hatást ér el, olyasféle felhangot, amelyet Hawthorne a puritán Uj Angliáról szóló, demonokkal teli történeteiben.

„A cionisták azt várják tőlem, hogy a cionizmusról prédikáljak, a szocialisták meg, hogy a szocializmusról”, panaszkolja Singer. „A homoszexuálisok szeretnék, ha a homoszexuálisizmust magasztalnám szüntelenül. Vagy miért nem ír a nők felszabadításáról? — kérdeik. Szerintük az író éberben lesse ki, mi jön épp divatba, és tüstént ezután születessen meg egy arról szóló regény.”

„Arról a világról szeretek írni, melyet a legjobban ismertem és ismerek — Bilgorajról, Lublinról, a kresevi zsidókról. S ez nekem elegendő. Írói ösztönzést merítke belőle. Nem kell az Északi-sarkra mennem és az ott élő eszkimókról írnom regényt. Arról írok, ahol felnőttem, és ahol tökéletesen otthon érzem magam.”

Singer világa már sehol sem létezik, csupán gondolataiban és könyveiben. A nyelv is kihalóban van, melyet ott beszéltek. Am az emlékének is van önfenntartó ereje. „Nem hiszem, hogy az egész történelem halott, és csak mi élünk” — mondja Singer. „Biztos vagyok benne, hogy minden, ami volt, nyomot hagy maga után... De hogy ez miként hat tovább, nem tudom, és nem hiszem, hogy valaha bárki is tudni fogja. Isten feltéte őrzött titkai közül való.”

W. Békés Ágnes fordítása

A TEL-AVIV HOH és BNE HERZL, Tel-Aviv
szeretettel meghívja a magyarokú jisiv tagjait, hétfőn, — október 15-én, este 8-kor, a HOH, Hájárkon 61. sz. alatti termében tartandó
IRODALMI ÉS VITAESTJÉRE.
Közreműködnek:
DÁN OFRY, Dr. HERMANN DEZSŐ
Bevezetőben:
SÁRONA SÁLOM író
Ing. VAJDA SZIMCHA bemutatója a nb. közönségnek.
Költséghozzájárulás: 30.— IL.
KERJÜK, FIGYELJÉK ROVATAINKAT!
Mindenkit szívesen látunk!

»MÖNÖT RÁM«
★ Szülők otthona, lábadozás és gyógyulás
★ Még néhány hely
★ Orvosi felügyelet orvos és diplomás ápolónő által
★ Családi légkör
★ MIRJAM és MORDECHAJ EIZIK vezetésével
HÁJARDÉN 88. RAMÁT GÁN, TELEFON 748500

HASZNÁLJA KI AZ ALKALMAT CHAJIMNÁL!
Példa nélküli engedményakció a hónap végéig
5.000.— IL engedmény Tadirán friziderekre
4.000.— IL engedmény főző-sütő kályhákra
Meglepetés! Meglepetés!
MINDEN VEVŐ DEKORATÍV FALI ÓRÁT KAP AJÁNDÉKBA CHAJIM CVI HÁLEVI,
VILLAMOSSÁGI CIKKEK NAGYKERESKEDÉSE, BNE-BRÁK, R. AKIBA 23, TELEFON: 708878

»Rishon Cellar« — étterem
TEL-AVIV, ALLENBY 11 — TELEFON: 655834
LEIBOVITS ÉS ROSENBERG VEZETÉSÉVEL
Elsőrendű európai konyha
EBÉD ÉS VACSORA
Mindeneszté művészi műsor
ARKADY KRUCHINY
énekes vezetésével,
a zongoránál **BERGER DUCI**
Intim légkör — teljes légkűtés
CSALÁDI ESEMÉNYEK ÜNNEPLÉSE — HATVAN SZEMÉLYIG. — HELYRENDELÉS 655834

Angol kurzusok
a »Bét Cioné Amerika«-ban
AZ 1979-ES—1980-AS TELRE
MINDEN FOKU KURZUSRA A FELIRATKOZÁS MEGKEZDŐDÖTT.
Beiratkozás
a „Bét Cioné Ameriká”-ban, Rechov Dániel Frisch 1, vasárnap, hétfőn és szerdán, 17.30-tól 19.30 óráig.

MAUSNER AKCIÓN
MÉG EGY HÉTIG
NAGYMÉRETŰ RUHÁK
átmeneti—nyári—téli raktárunk kiürsítése
(54-es számig) meglepő árakon
200 IL — 390 IL — 490 IL
(é.t. adóval)
RECHOV HERZL 66, TEL-AVIV
MAUSNER AKCIÓN

AKARJA LAKASÁT SZÉPPE VARÁZSOLNI ?
Forduljon bizalommal „LUX TAPET”-hez. Óriási választék mindig a legújabb külföldi TAPETAKBAN. P. V. C., faltól-falig szőnyegek és mindennemű ajándéktárgyak. Dekoratív mennyezet. Mindennemű remontot, ajtó- és ablakfestést vállalunk felelősséggel. Szakszerű, díjtalan tanácsadás. A kivitelezés elsősztályú munkásokkal. Vevőink által ismert előzékeny kiszolgálás
REICHMANN
»LUX TAPET«
Rámát Gán * Bialik 46 * Telefon: 73 12 98
!חשמה

Moderna héber költők magyarul

Mai héber líra. Fordította: Jákov Gát. — Eked könyvkiadó, Tel-Aviv, 1979

Az alábbi könyvismertetés a Budapesten megjelenő Nagyvilág című világirodalmi folyóirat 1979 októberi számában jelent meg.

Jákov Gát (korábbi nevén Grün László) Sárospatakon született 1922-ben. A református kollégiumban tanult és Képes Geza hatására fordult az irodalom felé. Később az Országos Rabbiképző Intézet növendéke lett. 1945-ben hagyta el Magyarországot. Ma Izraelben költő és műfordító. Héber verseskötete **Hakoszem házakén** (Az öreg varázsló) címen jelent meg 1974-ben.

Jelen kötete harminchét költő versét tartalmazza. A fordítóval együtt hárman magyar származásúak (Ávigdor Háméiri és Itamar Jáoz-Keszt). Jákov Gát előszavában a fordítás technikájáról szólva Kosztolányit idézi — „Verset fordítani annyit, mint gúzsba kötni táncolni” —, majd hozzáteszi: „A gúzsba kötött táncos,

*Számláld meg őket.
Magszámlálhatók.
Nem mint a tengerpart homokja,
nem mint a csillagok.
De mint az utcában bolyongó
magányos alakok.*

*Vedd számba őket. Tekints rájuk amint
leromlott házakon keresztül
nézik az eget.*

A Bibliától független képanyagból adunk egy kis ízelítőt: „A fonál, mi összekötne, elégett rég az apai ház tornácán.” „A kertekben borzongó mesék raja süvöltöz az őszről.” „A szavak, amik a halálról szólnak, könnyeznek.” „Törzsünkön engedd behegedni a halálvéste betűk sebeit.” „Tejjízú anya-szók.” „Csordul az írás nyírkos verítése ujjaimon.” „Az idő ragadozó foga tépi ki az élők

*A léghen, mely többé nem áramlik
a léghen, mely vasmarokként zár
a léghen, mely porrá bomlik
és pora tühegy-záporrá
a léghen, mely nem virágzástól édes
a léghen, mely éles mint a sikoltás
a léghen, mely ezer szemet tép fel
és minden szem sötétet lát
a léghen, mely az ajkon elapad
éli kis hugom a végső pillanat
örökkévalóságát.*

A másiknak, a **Jóvátételi szerződés** címűnek a szerzője Dán Págisz, a középkori héber költő

*Rendben van, uram,
kik mindenből lármát csapnak.
Zsörtölődő csoda-fiak,
csendet kérek!
Minden megtérül eredeti helyére.
Pontról pontra.
Az üvöltés a torokba
Az aranyfogak az állkapocsba.
Az iszonyat.
A fiust a kéménycsővekbe s onnan
méghejbebb a csontok üregébe
és bőrt és inakat növeltek máris és éltek,
ime, még mindig éltek, eldegéltek,
ültök a szalonban, olvassátok az esti híreket.
Zessék, megvagtok! Minden. Még idején.
Ami pedig a sárga csillagot illeti: tüstént
letépték a kebelről
s kivándorol
az égbe.*

Ezékiel próféta **Csontlátomása**-nak szinte paródiája ez. A válogatás színes, a fordítás változatos és az eredetihez simuló. Hogy milyen gazdag a fordító szókincse, azt legjobban saját **Zöldbeka** című verse bizonyítja, amelyben egy gyermekkori élményét újítja meg.

ha csupán hűségesen végigvászorogta a termet a padlóra berajzolt krétavonal mentén — semmit nem nyújtott a keringő szédületéből... Úgyelj, hogy a vers — vers maradjon.” A vasikalapos hűség néha a hamisítás vétékét hordja magában, írja, s hivatkozik a Talmudra: aki szóról szóra fordít — ferdít. Valóban így állna ott? Nagyon is modern. Ez természetesen mit sem von le Gát fordítói elvének helyességéből.

A költőkből feltör a múlt sok borzalmának emléke, a versek alaphangulata pesszimista és szorongó.

Feltűnő, hogy sokan nyulnak vissza a Bibliához: Káin, Ábrahám, Szodoma, Izsák, Jákob és Ráchel, József, Bileám, Saul és Dávid története sűrűn szolgált hasonlatot. A Bibliától ellendülve azonban mindegyik a maga útjára tér. A Bibliában Izrael hol a csillagokhoz, hol a tengerpart fővényéhez hasonló Jehuda Amichájánál:

gyötrelmeit.” „Vérünk a világ benzine.”

Lépten-nyomon akadunk Chagall, Valéry, Kafka hatására. De Goethe-nyomra is lelhetünk. A **Wanderers Nachtlied** visszhangzik Dávid Fögel versében.

Két költeményre külön felhívnam a figyelmet. Az egyikben, a **Húgom** címűben testvére halálának pillanatát rögzíti Tuvja Ruvner:

tészet tudós kutatója, a jeruzsálemi Héber Egyetem tanára:

SCHIEBER SANDOR

»SIRNAK-RINAK A BÁRÁNYOK...«

PÁSZTOR NÉLKÜL
MARADT

A SZATMÁRI NYÁJ...

A siva letelte után, többezres tömeg részvétele mellett avatták fel a szatmári rebe z.l. sírkövét. A gyász leírhatatlan volt: a chászidok megvagták ruháikat, az asszonyok jajveszékelték. Ismét érkeztek gyászolók a világ négy sarkából. Jöttek Izraelből, Angliából, Belgiumból, Kanadából, sőt Ausztráliából is.

A sírköállítás így tulajdonképpen egy második temetés volt, mert azok a rabbik, akik akkor nem tudtak jelen lenni, most tartották meg gyászbeszédüket. Először a máramaroszigeti rabbi, az elhunyt unokaöccse beszélt. Ezután Jicchák Jákob Weisz, a jeruzsálemi „Cháredít” gyülekezet főrabija. Ez különben székfoglaló beszéd is volt, mert ezt a tisztséget eddig az elhunyt töltötte be. Őt követték Duschinsky, Kohen és Freund jeruzsálemi rabbik, majd a kassai és nyirtasi rabbik méltatták az elhunyt érde-

meit, és kérték a rebét, hogy odafelel tovább gondoskodjon árván maradt chászidjairól.

BOTRÁNY A SIRKŐ-
ÁLLÍTÁSON

Ezután Kámenetzy és Kottler rabbi tartottak gyászbeszédet, akik különben mindketten az Agudát Jisráel mozgalomhoz tartoznak, de meleg barátságot tartottak fenn az elhunyt rebével. Kámenetzy rabbi beszéde közben néhány „szuper-chászid”, a Londonból érkezett Avrahám Gormann nevű chásziddal az élen, kiabálni kezdett: „Halottgyalás, szentségtörés”, majd a két rabbit, akik az amerikai ortodoxia legnagyobb gáonjainak számítanak, nyomdafestéket nem tűró hangon szidták. A szatmári rendfenntartó közegek gallérjuknál fogva kivették őket a templomból, odakint pedig a városi rendőrség mentette meg őket a felbőszült tömeg dühétől. A két rabbi ezután zavartalanul fejezte be megható beszédét.

„A REBE NEM MENT
A MENNYORSZÁGBA”

Végül Ezriél Glück, a rebe egyik gábeja sírta el beszédét. Többek között azt mondta, hogy a rebét már régen hívják szent ösei a „Gán Edenbe”, de a rebe nem hajlandó elhagyni híveit. „Ezért járuljatok csak továbbra is a sírhoz kérelmeitekkel, mert a rebe továbbra is közöttünk van, nem hagy el benneteket”.

Mindenki azt várta, hogy a sírköállítás sor kerül az utód kinevezésére, erre azonban egyelőre nem került sor. Egyes benyújtott chászidok tudni vélik, hogy a rebe több ízben kijelentette: „Al kiszí lo jesév zár” (székemen ne üljön idegen). Ezért biztosra vették, hogy a rebe unokaöccsét, Mose Teitelbaum máramaroszigeti főrabbit fogják kinevezni a szatmáriak vezetőjének. Ebbe viszont — állítólag — a rebecen nem egyezett bele. Ekkor a szigeti rabbi Aron nevű fiára gondoltak, mivel szerintük ő közelebb áll az elhunyt nagybácsi aszkéta életéhez, mint az apja. Viszont ő jóvátehetően hibát követett el, amikor a vizsnyci rebe lányát vette feleségül. Elvégre egy ilyen idegen „beütés” nem lehet valaki a szatmári udvar vezetője. Így egyelőre — bár ő sem egészséges — a rebecen tartja a gyeplőt a kezében.

Terve vették, hogy a Jismách Mose, Kedsutát Jomtov és a Jétiv Lév — azaz az egész Teitelbaum dinasztia — tetemeit áthozzák Kirját Joelba, amelyből ebben az esetben olyan búcsújáróhely lenne, amilyen még nem volt a zsidó világban.

„KÖNNYŰ A KATO-
LIKUSOKNAK”

Albert Friedmann, a szatmári hitközség egyik vezetője, akinek bármikor szabad bejárása volt a

rebehez, igyekezett megmagyarázni az utód kinevezésének elmaradását. „Az ember nem helyettesítheti szüleit. Ha valaki elveszti a fejét, nem növeszhet új fejet. Mi a véskorszak óta nem voltunk ilyen szomorú helyzetben. Akkor is elvesztettük szüleinket és vezetőinket, most is árván maradtunk. A chászidok még nem is tudják, mi vár rájuk. Most még el vannak a gyászal foglalta. De jönnek a szürke hétköznapiak és akkor jön majd az igazi sokk, amikor rádöbbenünk, hogy nincsen többé rebénk. Mi mást tehetünk, követjük a rebe útmutatásait, de még egy Reb Jajlisunk nem lesz!” Majd így folytatta Friedman úr: „A katolikus egyház procedurája nagyon egyszerű; ha meghal a pápa, összehívják a kardinálisokat, akik végül maguk közül választják meg az új pápát. Nálunk viszont (lehávdil) kizárólag az egyén kiválósága, rendkívülisége számít. (Majd talmudikus hangléjtéssel mondja:) Ha lett volna a rebenek egyenes leszármazottja, vagy ő nevezett volna ki végrendeletében utódot, akkor nem lett volna vita. De itt egyik eset sem áll fenn, így a Gondviselésre kell bízunk a döntést. Reméljük, hogy a rebe odafent kéri a Mindenhatót, hogy segítsen nekünk az utód megválasztásában. De nem lesz könnyű, nem lesz könnyű — sóhajta elcsukló hangon —, ha valakit elkényeztettek és Cadillac kocsin utazot, annak ne híz megzoknia a Volkswagen.” — fejezi be magyarázatát Mr. Friedman, aki valóban találoan ecsetelte a pástor nélkül maradt szatmári nyáj szomorú helyzetét. Nekem pedig a kallói rebe híres magyar notája jut eszembe, egy csekély időzített változtatással: „Sirnak-rinak a bárányok” — csak nincs itt a juhász többé, akinek panaszkozhatnának.

ASKENÁZI ERVIN

HOH * HAIFA

A haifai HOH kultur és szociális bizottsága a Dr. Weitzner Centerben, Pevzner u. 2, 1979 október 16-án, kedden d.u. 5 órakor

nagyszabású évadnyitót

TEADÉLUTÁNT

rendez.

Megnyitót: Dr. Deutsch Ferenc

Ünnepi előadó:

RAPPAPORT OTTÓ

az Uj Kelet szerkesztője

„Van-e kiút a válságból?”

címen tart előadást

Zárszót Székely Sándor mond

Háziasszonyok:

Hostóvszká Bráchá, Hammer

Mirjam, Guttman Elvira,

Reich Lili, Klement-König

Aranka

Költséghozzájárulás uzsonnával 30 font

Haifa és környéke magyar jiusvjanak minden tagját szeretettel várjuk.

SPECIÁLIS ÁRUSÍTÁS!

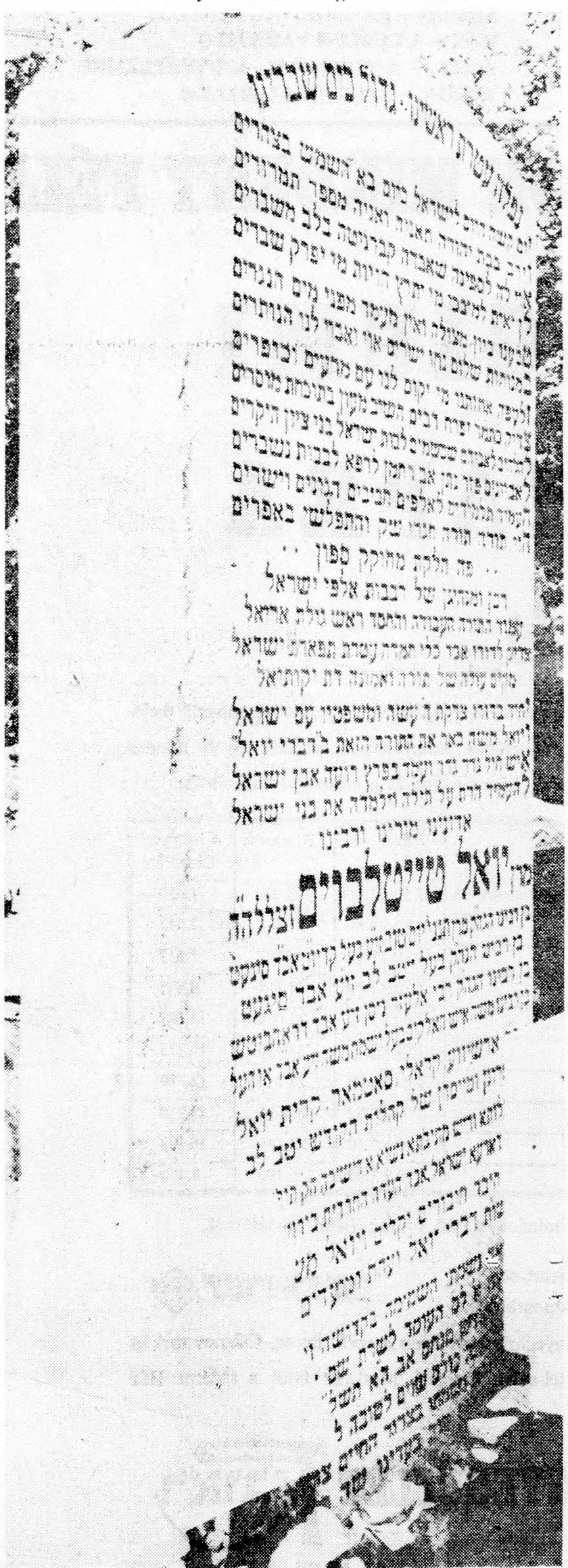
EXPORT FELESLEGEK

JERSEY RUHÁK ÉS KOSZTUMOK

Divatos, sportszerű modellek minden nagyságban és különösen nagy méretekben.

TEL-AVIV, ALLENBY 76 (KÖZÉPSŐ ÉPÜLET)

Nyitva egyfolytában 9-től este 6-ig — pénteken 12-ig

A REBE SIRKÖVE, AMELY ÖT NAP ALATT KÉSZÜLT EL

1979 október 12, péntek

1740, Tisri 21.

HOSANÁ RABA

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert, 10.15: Szimchát Tórától, 10.40: Szabadegyetem, 12.05: Könyvű és klasz-szikus, 14.10: Gyerekeknek, — 15.00: A szombat fogadása, 16.05: Hanglemek, 17.05: Irodalom, 20.05: Unnep esti hangverseny, 22.05: A muzsák körében, 23.00: Ámnon Áchi-Naomi és barátai, 0.10: Zenei csemegék, 1.15: Há-tikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zene, 10.05: Ná-lunk itthon, 12.05: Dolgozóknak, 12.30: Heti sportesemények, — 14.10: Vidám hétvége, 16.10: Unnepi dalok, 18.05: Naomi Se-mer Japánban tartott koncertjé-nek felvételeiből, 19.05: A hé-ten történt, 20.10: Ima és dal, 21.05: Spanyol románcok, 22.05: Érdekes tájak, 23.05: Péntek esti interjú, 0.10: Héber dalok, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9.05: Reggeli ünnepség, 11.05: Hazulról, 12.05: Sofőröknek, — 14.30: Dalparádé, 16.05: A ka-tonai szolgálatról, 17.05: Baran-golás az országban, 19.05: Kon-cert, 21.05: Szombati dallamok, 22.05: A gyepen, 0.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

1979 október 13, szombat

1740, Tisri 22.

SZIMCHÁT TÓRA

I. MŰSOR

8.05: Művészlemez, 9.05: A békéről, 9.25: Zenei fejtörő, 10.05: Hárfaszámok, 11.05: Hang-játék, 12.15: Déli hangverseny, 14.10: Gyerekeknek, 15.00: Egy-gondolat portréja, 16.05: Könyv-szemle, 16.45: Schumann élete, 20.05: A beér-sévi zenekar fel-vételeiből, 22.05: Rádióvíta, — 23.00: Modern muzsika, 0.10: Klasszikus számok, 1.15: Há-tikvá.

II. MŰSOR

8.10: Kedvelt lemez, 9.05: Humoros számok, 11.05: A régi TelAviv dalaiból, 12.05: Élet egy-bérházban, 13.05: A szülői ház, 14.10: Gólok és dalok — labda-rugómérkőzések részleteirede-ménynek közvetítése hanglemek-kei tárktva, 17.10: Erec-jiszráeli emlékek, 18.04: Az ügylet elin-tézés alatt, 18.30: Sport, 20.20: Hanglemek, 20.45: Sporthradó, 21.05: Közelkeleti magazin, — 22.05: Hámávidil és móláv mál-ká, 23.05: Helyszíni közvetítés a körmenetekről, 0.10: Dalok egy témára, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

8.05: Csodás dalok, 11.05: Egy orosz-zsidó zeneszerző mű-veiből, 12.05: Rádiójáték, 13.05: Interjú, 14.05: Költők dalaiból, 16.05: Szimchát Tóra a Szovjet unióban, 17.05: Beszélgetés egy katonatisztel, 18.05: Sport, 19.05: Az elmúlt év érdekes eseményei-ről, 20.05: A vízmerítők ünne-pén, 21.05: Hagyományok, 22.05: Nátán Zach és barátai, 0.05: Ej-jeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

PÉNTEK

15.00: „MOTL BEN PEJSZI, A KANTOR” — A zene szindarab harmadik része.

15.25: A SZOMBAT FOGA-DÁSA

18.02: Arab játékfilm

20.05: A SZOMBAT BEKÖ-SZÖNTÉSE — Smuel Ávi-dor Hákohén rabbi és Ni-ra Rabinovics közreműkö-désével

20.20: HANGOS HETI HIRADÓ

21.20: ÉNEKELJÜNK EGYÜTT — A „Dudám” duo mű-sora, amelyet a Cávta-klubban adott elő. A sze-replők sorában: Cháná Máron, Jehudit Rávit, Nurit Gálron és Josie Katz.

22.30: A „MANDERLEY HAZ ASSZONYA” — II. rész: Az esküvő után Maxim és ifju felesége a Manderley kastélyba költöznek. A fiatalasszony mindent elkö-ve, hogy jó feleség legyen de ebben akadályozza Danversné, a házvezetőnő.

23.25: BALETT — A Báb Sévá

együttés táncosai cirksuz-jeleneteket adnak elő.

23.45: Egy mondat a Szentírás-ból. Hírek

ISKOLATÉVÉ

10.00: A mi utcánkban

10.25: Mesélő könyvek

10.40: Rajzfilm

11.40: Sir Francis Drake

12.05: Stravinszkij szerzeményei-ről

14.00: Ifjúsági magazin

SZOMBAT

18.02: UJITASOK ÉS TALÁL-MÁNYOK

18.15: SZÓRAKOZTATÓ MŰ-SOR — a résztvevők sorá-ban: Alphida, svájci folk-lőregyűttes, jégrevü és mások

19.00: RAJZFILMEK

20.00: MŰSOR SZIMCHÁT TÓRA KIMENETELÉ-RE

20.30: MABÁT HIRMA-GAZIN

21.00: Közérdekű közlemények

21.05: SPORHIRADÓ

22.05: AZ EUROVISION MŰ-SORÁBÓL — Az idén ta

HAIFAI MOZIK MŰSORA

ORAH — A SZARVASVADÁSZ

ÁCMON — KESZTYŰ A SZERELMESEKNEK

ÁRMON — RENDŐR VAGY CSALÓ?

RON — A LUBLINI VARÁZSLÓ

ÁMFI — A POKOLBÓL A GYŐZELEMRE

MIRON — SZEK ÉS SZERELEM

vasszal megtartott Eurovi-sion dalsztivál műsorá-nak második része, amely nek során hallhatjuk az első díjat nyert dalt, a „Halleluját”, Gáli Atári

WIZO * NATANJA

Október 15-ikén, hétfőn este 8 órakor

ÜNNEPÉLYES ÉVADNYITÓ

Fellépnek:

GÁBOR TERRY,

SÁNDOR SÁRON GYÖRGY zongorakísérettel.

Háziaszonyok:

Kertész Lili — Kálisch Nomi

— Goldstein Etus — Godel Uci

— Hersch Bella — Hirsch Judit

— Singer Ilonka — Stern Joli

— Szirtes Cica — Taitacit Aranka.

Költséghozzájárulás 40.— IL

Kérjük a Santa Caterina-i ki-rándulásra lefoglalt helyeket kifizetni.

és a „Tej és Méz” együt-tes előadásában. Az egyes országok dalai előtt rövid pantomim-filmek Jorám Bokér, Ezra Dágán, Irisz Lávi, Uri Tennenbaum és Chánoch Golán előadása

ban. Ugyancsak közremű-ködik a „Sálom 79” népi együttes, Gávri Lévi ve-zetésével. Konferál: Járde-na Árázi és Dáni Peer.

23.51: Egy mondat a Szentírás-ból. Hírek.

COCKTAIL-PARTY

esküvők — bármicvák — britek

BÉT HÁROFE UJJÁ ALAKITVA

Tel-Aviv, Heftmann-utca 1

»GROSS-LILIT«

Máze 42, Rothschild-sarok

Telefon: 298772 • 722314

שנה טובה וחג שמח

PÉLDÁTLAN AKCIÓ!

Márvány gránit konyhákba

48 órán belül

Színválaszték — tökéletes kivitelezés — GYÁRI ÁRAK

GRÁNIT HÁCAMERET

Üzem: Cholon Ezor Hátáászijá, Hámánor u. 50 (Lodzia mellett), telefon: 806766.

Iroda: d. u. 4—7-ig, Tel-Aviv, Ibn Gvirol 144, tel. 448123.

DOBJON MINDENT FÉLRE S JÖJJÖN A

BELGIUMI HÓNAPRA

Október a belgiumi hónap Reuven szőnyegüzletében. 23,688 új modell (beleértve 300 faltól-falig modellt) az európai szőnyegbirodalomból. — S mindez Reucredit módszerrel: 20 százalék készpénzben és a szőnyeget hazaviheti.

Sorszám	A szőnyeg fajtája	Méret	Rendes ár	A belgiumi hónap ára
1.	Különböző szőnyegek gyerekszobába	1.50 x 2.00	3.000	1.590
2.	Modern belga Szultán	1.90 x 2.90	10.882	7.617
3.	Modern belga Harris	1.90 x 2.90	10.882	7.617
4.	Belga virágos plüss	1.70 x 2.30	14.369	8.621
5.	Belga absztrakt plüss	2.00 x 2.90	23.054	11.527
6.	Belga keleti fényes	1.90 x 2.90	18.596	12.875
7.	Belga virágos plüss	2.00 x 2.90	21.315	12.789
8.	Belga hullámos plüss	2.00 x 2.90	23.635	13.750
9.	Belga absztrakt plüss	2.50 x 3.40	33.786	16.893
10.	Belga plüss-választék	1.50 x 2.00	6.295	3.490

Gyönyörű ezüst-ékszer ingyen minden 6,000 fonton felüli vásárlásnál.

JISACART B. M. — A Jisracart-ot elfogadják a Reuven szőnyegközpontban

Ingyen parkolás a Reuven szőnyegüzlet vevőinek a rech. Perec, Cslenov sarkán lévő parkolóhelyen, bejárat a tel-avivi Tácháná Merkazit felől a szderot Hár Cionból.

REUVEN SZŐNYEGÜZLET ראוונ

Tel-Aviv, rechov Háalijjá 11, telefon: 61 43 92/3

Nyitva: 9—19-ig, pénteken 9—15-ig, kedden este 9 óráig.

A Mannequin Pissoir, Belgium nemzeti szimbóluma, amelyet minden turista ismer, aki valaha is járt Brüsszelben

פרשת קדומים

יש לקבל בסיפוק שמהשבי קדומים פינו ללא התנגדות את השטח שהפסד בא"ר בת בלתי חוקי וכך נמנע עימות מאד לא רצוי עם צה"ל.

יש סימנים לכך כי השכל הישר ניצח, בסופו של דבר, ואנשי קדומים הכירו בעובדה כי התנגדות פעילה בצורת ההתנגדות אלימה עם חיילי צה"ל, לא היתה משרתת כלל וכלל את מטרם ולא היתה מגבירה את אהדת הציבור לגביהם.

אך — לאיתנו של דבר — אין די ואהדתו מתכוננים להמשיך במבצעים כאלה כדי לאתגר את הממשלה ההלית על הפקעת קרקעות אשר בבעלות ערבית פרטית ביהודה ושומרון — וזאת דווקא בימי "המיתקפה המדינית" של אש"ף ששלעצמו הולכים וגוברים הקולות נגדו גם בקרב ירידיו — ובמיוחד בקשר לביעת ההתנגדות.

אין כל ספק בכך, כי "הפסיס אדמות" נוסח גוש אמונים אשר, משרתה המקורות להפעיל לחץ על ממשלה מדינת ישראל, מספקות למעשה חומר גלם להעמולה הר עוינת. דווקא בעת המתאמת ביותר לאיב, ואם אנשי גוש אמונים השכילו להבין כי ההתנגשות עם צה"ל היתה רק מניקה להם עצמם — הלוואי ויבינו כי משרת במבצעים אלה עולה להוציא לאומה כבוד.

TÖRVÉNYEN KIVÜL HELYEZTÉK A PALESZTINAI NEMZETI FRONTOT

A katonai kormányzók közölték a rendeletet az előkészítő bizottság tagjaival

A kormány elhatározta, hogy törvényen kívül helyezi a Palesztinai Nemzeti Front előkészítő bizottságát, amelyet a PFSz szervezetének tekintenek. A kormány véleménye szerint ezt a szervezetet Aráfiát és munkatársai azért létesítették, hogy politikai tevékenységet folytathassanak a megszállt területeken, és megakadályozzák az autonómia létrejöttét.

A bizottság tagjai többek között Söchem, Ramalla, Charchul polgármesterei, a Gázában működő Vörös Félhold szervezet elnöke, valamint a palesztinai kommunista párt megbízottja.

Az előkészítő bizottság néhány tagjával, mint ismeretes, Mose Daján külügyminiszter megbeszélést folytatott. Most minden kétségen felül kiderült, hogy a biztonsi hatóságoknak megbízható információi vannak arról, hogy mindezek a személyiségek a PFSz hivatalos megbízottai. A kormányrendeletben hangsúlyozták, hogy ha ezek az emberek tovább folytatják tevékenységüket a Palesztinai Nemzeti Front előkészítő tanácsa keretében, le tartóztatják és bíróság elé állítják őket.

Ezzel kapcsolatban a Háárec tegnapi számában feltette a kérdést, hogy miért nem nyújtottak be máris vádiratot a bizottság tagjai ellen, holott terrrorszervezetek megbízottainak minősítették őket, és a megszállt területeken azok utasítására működtek.

A törvényen kívül való helyezésről szóló rendeletet a hadügyminiszter szövegezte, a bizottság működése törvénytelen és Judea, Somron, valamint a Gázai sáv katonai kormányzói eljuttatták a rendelet szövegét a bizottság tagjaihoz.

KERESEM

1. Ünokahúgomat, JORDÁN IONÁT, a v. szatmári rabbi leányát. 2.) Testvérem fiát, ing. SHALTIEL (SAS) TIBORT, utolsó címe: Natanja, Bár Ilán 33.

Jordán Géza, Phila., USA. Válaszokat kérek: RUBIN, Naharia, Golomb 2/a, tel. 04-921568, címre.

Drága férjem, édesapánk és nagyapánk

SCHWARCZ IMRE ז"ר

Budapest — Cholon

ELSŐÉVES ÁZKÁRAJÁT

vasárnap, 1979 október 14-én, délután 3.30 órakor tartjuk a choloni temetőben.

Találkozunk a régi kapunál.

REGO ÉS A GYEREKEK

Felejtethetlen drága gyermekünk, testvérem, a jom-kipuri háborúban hősi halált halt

Rothfeld Chájim Smuél ז"ר

Rechovot

HATODIK ÉVES ÁZKÁRAJÁT

október 14-én, vasárnap, 14.30 óra után 4 órakor tartjuk a rechovoti katonai temetőben.

Autóbusz indul a lakástól (rech. Benjámin 37 szám alól) 3.45 órakor. Misnájot-tanulás a lakáson 3.15 órától.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejtethetlen drágánk, a jom-kipuri háborúban hősi halált halt

Susitzky Zoli ז"ר

százados

szeren **Éjtán Sávit**

Budapest — Cholon

HATODIK ÉVES ÁZKÁRAJÁT

október 14-én, vasárnap d.u. 4 órakor tartjuk a choloni katonai temetőben.

Örökké gyászoló szülei: Susitzky Vera és Árpád, bátyja: Robert Sávit és családja

A jom-kipuri háborúban hősi halált halt szeretett drágánk

GROSZ SMUÉL ז"ר

HATODIK ÉVES ÁZKÁRAJÁT

1979 október 15-én, hétfőn délután 3.30 órakor tartjuk a kirját-sauli katonai temetőben.

Külön autóbusz indul a herzliai Táchnáná Merkázitól pontosan 3.15-kor.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejtethetlen drágánk, a jom-kipuri háborúban hősi halált halt

KOHEN SLOMO ז"ר

ÁZKÁRAJÁT

vasárnap, 1979 október 14-én délután 3 órakor tartjuk a natanjai, Schunát Ben Cion-i katonai temetőben.

Édesanyja Idit, felesége Cipi, fia Elád, testvére Chájá és családja és mindenki, aki szerette

Soha el nem múló fájdalommal közöljük, hogy a jom-kipuri háborúban a Szezi-csatornánál hősi halált halt drága fiam, férjem, édesapánk, rokonunk

számál Herskovits Mordecháj Moti ז"ר

HATODIK ÉVES ÁZKÁRAJÁT

vasárnap, 1979 október 14-én, 14.30 óra után 4 órakor tartjuk a kirját-sauli katonai temetőben.

Indulás a családi háztól, Petách Tikva, Salant u. 20, d.u. 3.30-kor.

Gyászoló édesanyja: Elizabet, felesége: Mirjam, gyermekei: Efráti és Moti, és a család többi tagjai bel- és külföldön

Felejtethetlen, imádott anyánk, nagyanyánk, dédanyánk, nagynénink

Steiner Chájá Helén ז"ר

Budapest — Haifa

emlékére

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1979 október 14-én, vasárnap d.u. 3 órakor a haifai új, kfár-számiri temetőben.

Találkozás a temető főbejáratánál.

Gyászolják: leánya és veje, Feiles Ibi és Tibi és a család

Felejtethetlenünk

BRAUN ISTVÁN (Mordecháj) ז"ר

Budapest — Jeruzsálem

SIRKÓAVATÁST

1979 október 16-án, kedden d.u. fél 4 órakor tartjuk Jeruzsálemben, a givát-sauli temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Drága férjem, édesapánk és nagyapánk

SCHWARCZ IMRE ז"ר

Budapest — Cholon

ELSŐÉVES ÁZKÁRAJÁT

vasárnap, 1979 október 14-én, délután 3.30 órakor tartjuk a choloni temetőben.

Találkozunk a régi kapunál.

REGO ÉS A GYEREKEK

A megboldogult

ZICHERMAN EUGEN (Jenő) ז"ר

Aranyosmeggyes — Miami Beach (Florida)

SIRKÓAVATÁST

1979 október 15-én, délután 15.30 órakor tartjuk a zichron-méiri temetőben, Bné-Brák.

A CSALÁD

Felejtethetlen drága feleségem

STERN TOVA ז"ר

szül. FREIBERGER BABA

Cséke — Petách-Tikva

ELSŐÉVES ÁZKÁRAJÁT

1979 október 14-én, vasárnap d.u. 3.30 órakor tartjuk a petách-tikvai temetőben. Találkozás a temető bejáratánál.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Szeretett drága férjem, apánk, nagyapánk

STERNBERG MIKLÓS ז"ר

Kaposvár — Bát-Slomo — Haifa

elhunyának slosimján

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk hétfőn, október 15-én, délután 4 órakor, Haifán, a kfár-számiri temetőben.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejtethetlen drága anyánk, nagyanyánk, dédanyánk

KLEIN ELZA (Zusi) ז"ר

Arad — Cur-Sáalom

slosimja leteltével

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1979 október 16-án, kedden délután, a cur-sáloomi temetőben.

Találkozás a háznál 3.45 órakor, Cur-Sáalom, Cháná Szenes u. 5.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejtethetlen férjem, édesapánk, nagyapánk, testvérünk

KAUFMANN CVI (Hersi) ז"ר

Verebély — Petách-Tikva

HARMADIK ÉVES ÁZKÁRAJÁT

október 19-én, pénteken déli 1 órakor tartjuk a petáchtikvai temetőben.

A CSALÁD

BRACE és ORA-FIX frissítő izben

A HIREK AMERIKAI KENŐCSÖK

HELAGO POR

MŰFOGAK RAGASZTÁSÁRA

Kapható DENTAL DEPOT-nál

I. ESKENAZI & CO.

Tel-Aviv, Rech. Levontin 4, tel. 624664

Kapható a gyógyszertárakban is

A Munkapárt központja tegnap kommunikét hocsátott ki, amely teljes mértékben, személy szerint a miniszterelnökre hárítja a felelősséget azért, hogy a nemzetgazdaság kátyuba jutott. A Munkapárt szerint Ehrlich egyéni tragédiája az egész ország tragédiájává vált.

Gazdaságos fatányéros otthonában. Kóstolja meg a

GIONY

UTANOZHATATLAN KÁBÁBIÁT.

„Giony” kábáb toasterben, grillen vagy tepsiben jóízű, mintha szén-sütőn készült volna.

„Giony” féle kabab ünnepi étel. Felvágott és hus.

Eladás nagyban és kicsinyben

GIONY & RETTA

Rech. Hillel Házakén 8, Tel-Aviv, tel. 656610 (Az Allenby mozi mögött)

A GONDOS

KÖNYVKERESKEDES KÉT SZENZÁCIÓJA

Vajda Albert: ÉS MEGIS MOROG A FOLD

Gondos Margalit: VACSORA

JERUZSÁLEMBEN

Haifa, Bét Hákránót II., 241 Tel. 04-525 666, POB. 44515

H. O. H. TEL-AVIV — BNÉ HERZL A HÉTFŐ ESTI ÉVADNYITÓ ESTEN SÁRONA SÁLOM előadása elmarad.

* TELEFONON IS megrendelheti az IZRAELI SZEMLE-t, az igényes olvasó folyóiratát. — Kiadóhivatal: Haifa, Hámáapilim 5, tel. 04-531813, 04-231813. Önnek is díjtalanul megküldenek három előző számot.

Az IZRAELI SZEMLE tartalmas, változatos és szórakoztató. Szerkesztő: ARJE KADDAR.

Megjötték az ünnepek!

VEGYEN MEG MA VAKU-KÉSZÜLEKET!

- Az állóképekhez és a filmekhez, amelyeket a vakációban fényképezett, — vásároljon vetítőt
- Nagy választék a „PHOTO BRENNER” szaküzletben
- Vétel — csere — eladás
- Utlevélképek egy perc alatt

Kedden egész nap zárva!

Photo Brenner

31 REH. MECHALUTZ, HAIFA.

Orvosi műszergyár, Rechovot keres

GYÁRTÁSI MUNKÁSNÖKET

Munkaórák: 7.00—17.00-ig — heti 5 munkanap

Jelentkezés: „MIGADA” B. M., telefon: 054-71497

MINDIG AKART UTAZNI AMERIKÁBA

Most olcsóbban — jobban.

Nálunk nemcsak jegyet kap. CANAANTOURS, tel. 229125

TEL-AVIV, Ben Jehuda 113. Beszélünk magyarul

BÉT HÁBÁD Tel-Aviv, Náchlát Benjámin 14, telefon: 654886

ANYAGMARADÉKOK

EXKLUZIV Téli MODELLEK ÉRKEZTEK

Kásmir • Flanell • Angora • Cord, stb.

NAGY VÁLASZTEK — SAJÁT KÉSZÍTMÉNY

Szug Bét súlya — engedménnyel 60%-ig

Nyitva reggel 8-tól este 7-ig egyfolytában

TÁRSAS VAGY EGYÉNI UTAZÁSOK ROMÁNIÁBA ÉS A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE A LEGJOBB FELTÉTELEKKEL

„ROSENTOURS LTD.”-NÉL ANAT-tal (FENICHEL ANCI)

RECH. HERZL 8 * TEL-AVIV TEL. 651211, 655444, 656470